

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI (MEASURE-BIH)

**INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA
BOSNE I HERCEGOVINE:
IZVJEŠTAJ ZA 2016. GODINU**

April 2017. godine

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI (MEASURE-BiH)

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ ZA 2016. GODINU April 2017. godine

Pripremljeno u okviru USAID-ovog Projekta podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini (MEASURE-BiH)

Dostavljeno:
USAID/Bosna i Hercegovina, april 2017. godine

Izjava o ograničenju odgovornosti
Izradu ovog dokumenta omogućila je velikodušna podrška američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ovog dokumenta je odgovornost autora, a sadržaj ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Država.

SADRŽAJ

KORIŠTENE SKRAĆENICE	VI
LISTA TABELA I GRAFIKONA	VII
ZAHVALE	VIII
IZVRŠNI SAŽETAK	IX
O PROJEKTU MEASURE-BIH	I
KRATKI PREGLED POZADINE I METODOLOGIJE INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH	2
PREGLED GLAVNIH NALAZA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2015. GODINU	4
INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU	5
PRIKUPLJANJE PODATAKA	5
METODOLOŠKE PROMJENE U INDEKSU ZA 2016. GODINU U ODNOSU NA INDEKS ZA 2015. GODINU	6
VRIJEDNOSTI INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU	7
UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA	7
UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA PO DIMENZIJAMA	7
INDEKSNE VRIJEDNOSTI PO IZVORIMA PODATAKA	8
INDIKATORI O PERCEPCIJI JAVNOSTI	8
INDIKATORI O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA	13
UPOREDNI REZULTATI PERCEPCIJE JAVNOSTI I PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA ZA 2015. I 2016. GODINU	18
INDIKATORI IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-A	21
REZIME UKUPNIH NALAZA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU	30
ANEKS I: MATRICA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU	32
ANEKS II: UPITNIK O PERCEPCIJI JAVNOSTI ZA 2016. GODINU	33
ANEKS III: UPITNIK O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA ZA 2016. GODINU	38

KORIŠTENE SKRAĆENICE

BiH	Bosna i Hercegovina
CMS	Sistem za upravljanje predmetima u sudovima
MEASURE-BiH	USAID-ov Projekat podrške monitoringu i evaluaciji u BiH
MP	Ministarstvo pravde
T-CMS	Sistem za upravljanje predmetima u tužilaštvima
USAID/BiH	Misija Agencije za međunarodni razvoj Sjedinjenih Država u Bosni i Hercegovini
VSTV	Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine

LISTA TABELA I GRAFIKONA

Prikaz 1 – Ukupna vrijednost indeksa za 2016. godinu	7
Prikaz 2 – Vrijednost Indeksa po dimenzijama	7
Prikaz 3 – Pojedinačne vrijednosti indikatora o percepciji javnosti u tabelarnom prikazu	9
Prikaz 4 – Pojedinačne vrijednosti indikatora o percepciji javnosti u grafičkom prikazu	10
Prikaz 5 – Najveće promjene u percepciji javnosti u 2016. u odnosu na 2015. godinu u grafičkom prikazu	10
Prikaz 6 – Značajnije promjene percepcije javnosti u 2016. u odnosu na 2015. godinu	11
Prikaz 7 – Promjena vrijednosti indikatora percepcije javnosti na nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena	11
Prikaz 8 – Ukupne vrijednosti za indikatore percepcije javnosti za 2016. godinu	12
Prikaz 9 – Pregled izvora informacija o pravosuđu BiH za javnost i nivo povjerenja u objektivnost medija u biranju i prezentiranju istraga i sudskih postupaka	12
Prikaz 10 – Najniže vrijednosti indikatora percepcije javnosti za 2016. godinu	13
Prikaz 11 – Vrijednosti indikatora o percepciji sudija i tužilaca	14
Prikaz 12 – Vrijednosti indikatora o percepciji sudija i tužilaca u grafičkom prikazu	15
Prikaz 13 – Najveće promjene u percepciji sudija i tužilaca u 2016. u odnosu na 2015. godinu u grafičkom prikazu	15
Prikaz 14 – Najveće promjene percepcije sudija i tužilaca u 2016. u odnosu na 2015. godinu	16
Prikaz 15 – Pregled promjena indikatora percepcije sudija i tužilaca na sumarnom nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena	16
Prikaz 16 – Ukupne vrijednosti za indikatore percepcije sudija i tužilaca za 2016. godinu	17
Prikaz 17 – Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2016. godini	17
Prikaz 18 – Uporedni rezultati percepcije javnosti i percepcije sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini	18
Prikaz 19 – Uporedni grafički prikaz indikatora o percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini	19
Prikaz 20 – Uporedni grafički prikaz najvećih razlika u percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini	19
Prikaz 21 – Uporedni grafički prikaz najmanjih razlika u percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini	20
Prikaz 22 – Najmanje razlike u percepcijama sudija i tužilaca, te javnosti u 2016. godini	20
Prikaz 23 – Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu i njihovih korespondentnih Upisnika (vrsta, faza), te način definisanja datuma početka i završetka predmeta korištenih u izračunu indikatora	21
Prikaz 24 – Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u prosječnom trajanju riješenih predmeta i starosti neriješenih predmeta u sudovima	22
Prikaz 25 – Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u stopama rješavanja predmeta i broju neriješenih predmeta u sudovima	22
Prikaz 26 – Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u prosječnom trajanju riješenih predmeta, starosti neriješenih predmeta, stopama rješavanja predmeta, te broju neriješenih predmeta u tužilaštvima	23
Prikaz 27 – Grafički prikaz stopa rješavanja predmeta u 2016. godini u sudovima i tužilaštvima	24
Prikaz 28 – Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u ispunjavanju sudskih i tužilačkih normi, potvrđivanju prvostepenih sudskih odluka, uspješnosti optužnica i vođenja disciplinskih postupaka	25
Prikaz 29 – Grafički prikaz trendova priliva novih predmeta po vrstama predmeta i ukupno po instancama	25
Prikaz 30 – Resursi na raspolaganju sudovima i tužilaštvima u periodu od 2012. do 2016. godine	26
Prikaz 31 – Grafički prikaz pojedinačnih indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	27
Prikaz 32 – Grafički prikaz najvećih promjena u indikatorima iz statističkih podataka VSTV-a u 2016. u odnosu na 2015. godinu	27
Prikaz 33 – Pregled promjena indikatora iz statističkih podataka VSTV-a na nivou 0, 2 i 5 procentnih poena	28
Prikaz 34 – Ukupne vrijednosti za indikatore iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a za 2016. god.	28
Prikaz 35 – Sumarni pregled vrijednosti Indeksa i promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu	31

ZAHVALE

Na izradi Indeksa efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (Indeks), radio je tim Projekta MEASURE-BiH u sastavu: Edis Brkić, zamjenik šefa Projekta (vođa tima za Indeks), Naida Čaršimamović Vukotić, šefica Projekta, Ye Zhang, tehnički direktor i Anela Kadić, analitičarka.

Autori se žele zahvaliti svima koji su omogućili razvoj Indeksa i pripremu ovog Izvještaja.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV) je usko sarađivalo sa Projektom MEASURE-BiH od početka 2015. godine i bilo je aktivno uključeno u sve faze dizajna i razvoja Indeksa. Putem Predsjedništva i Sekretarijata, kao i Stalnih komisija za efikasnost sudova i tužilaštava, VSTV je pružilo stručnu pomoć i ekspertizu, ustupilo vrijeme svog osoblja i pokazao najveći stepen saradnje u obezbjeđivanju statističkih (administrativnih) podataka, te pomoć u provođenju Ankete za sudije i tužioce kako u 2015. tako i u 2016. godini.

Povrh toga, VSTV je aktivno promoviralo nalaze Indeksa kako u javnosti tako i široj profesionalnoj pravosudnoj zajednici putem VSTV-ovih konferencija predsjednika sudova i glavnih tužilaca. Takođe, VSTV je objavilo Izvještaje Indeksa na svojoj zvaničnoj web stranici.

Najvažnije, Indeks ne bi bio moguć bez podrške osoblja USAID-a u BiH koje je dalo originalnu ideju i sredstva za Indeks. Posebnu zahvalnost dugujemo gđi Elmi Bukvić Jusić, predstavniku službenika za ugovore za Projekat MEASURE-BiH za njene sugestije i smjernice.

IZVRŠNI SAŽETAK

Misija Agencije za međunarodni razvoj Sjedinjenih Država u Bosni i Hercegovini (USAID/BiH) je u 2015. godini angažovala IMPAQ International putem Projekta podrške monitoringu i evaluaciji (MEASURE-BiH) da razvije Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Indeks), kao odgovor na potrebu donatora i drugih zainteresovanih aktera u BiH da prate rad bh. pravosuđa uz pomoć pouzdanog mjernog alata. U okviru ovog zadatka, MEASURE-BiH je dizajnirao Indeks i izračunao vrijednosti Indeksa za 2015. godinu, u uskoj saradnji sa Visokim sudskim i tužilačkim vijećem Bosne i Hercegovine (VSTV). Rezultati Indeksa za 2015. godinu prezentirani su i učinjeni dostupnim javnosti i profesionalnoj zajednici putem događaja organizovanih od strane VSTV-a i objavljivanjem *Izveštaja Indeks efektivnosti pravosuđa BiH: Metodologija i rezultati za 2015. godinu* na zvaničnim web stranicama VSTV-a (www.pravosudje.ba) i projekta MEASURE-BiH (www.measurebih.com).

U ovom Izveštaju prezentirani su izračun i rezultati Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH za 2016. godinu. Podaci za Indeks za 2016. godinu prikupljeni su uz primjenu istovjetnih metodologija za prikupljanje podataka kao u Indeksu za 2015. godinu. U cilju holističke procjene efektivnosti bh. pravosuđa korištena su tri izvora podataka: (1) Anketa percepcija građana u BiH, (2) Anketa sudija i tužilaca¹ u BiH, te (3) statistički administrativni podaci VSTV-a o postupanju u sudskim i tužilačkim predmetima u glavnim vrstama predmeta u BiH na nivou prvostepenih sudova, drugostepenih sudova i tužilaštava. Ankete su provedene u zadnjem kvartalu 2016. godine, dok statistički podaci VSTV-a obuhvataju predmete u radu u periodu od 1.1.2016. do 31.12.2016. godine.

Na osnovu svih obrađenih podataka, kroz ukupno 146 indikatora, vrijednost Indeksa za 2016. godinu iznosi 56,78 poena i predstavlja poboljšanje efektivnosti pravosudnog sistema BiH za 4,4% u odnosu na 2015. godinu (odnosno poboljšanje ukupne vrijednosti Indeksa za 2,37 indeksnih poena). Došlo je do povećanja vrijednosti u četiri od pet dimenzija Indeksa (Efikasnost, Odgovornost i transparentnost, Kapaciteti i resursi, Nezavisnost i nepristrasnost) u odnosu na vrijednosti u 2015. godini, osim u dimenziji Kvalitet, gdje je vrijednost ostala na istom nivou kao u 2015. godini.

I ove godine je konstatovano da su mediji primarni izvor informacija o pravosuđu za građane. Iako u 2016. godini nije došlo do promjene strukture izvora informacija za javnost, kao ni promjene u percepciji nivoa objektivnosti medija u odabiru i prezentiranju sudskih predmeta i istraga, evidentirano je poboljšanje percepcije javnosti o efektivnosti pravosuđa za 7,0% u odnosu na 2015. godinu. Međutim, i pored ovog poboljšanja, percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa je loša i iznosi 34,5% od ukupnih 100%, što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih građana po svim postavljenim pitanjima.

Nosioci pravosudnih funkcija, kojih se 774 (tj. 52% od svih nosioca pravosudnih funkcija u BiH) odazvalo na Anketu sudija i tužilaca, ocijenili su da je u 2016. godini došlo do poboljšanja efektivnosti pravosuđa BiH za 6,5% u odnosu na 2015. godinu. Percepcija nosilaca pravosudnih funkcija o efektivnosti pravosuđa BiH je skoro dvostruko bolja od percepcije javnosti, i iznosi 61,4% od ukupnih 100%, što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih sudija i tužilaca po svim postavljenim pitanjima.

U 2016. godini nije došlo do značajnije konvergencije percepcija javnosti i nosilaca pravosudnih funkcija. I dalje postoje značajne razlike u percepcijama ove dvije grupe.

U okviru statističkih administrativnih podataka VSTV-a o postupanju u glavnim vrstama predmeta u sudovima i tužilaštvima u BiH, ukupno gledajući, došlo je do malog ukupnog poboljšanja od 0,9% u 2016. u odnosu na 2015. godinu. U prosjeku je nivo efikasnosti na prvostepenim sudovima i tužilaštvima zadovoljavajući u odnosu na vrijednosti iz 2015. godine, dok su zabilježeni određeni negativni trendovi na nivou drugostepenih sudova. Ove trendove treba dalje istražiti da bi se identifikovale i donijele učinkovite korektivne mjere.

Pravosudne instance na svim nivoima u BiH trebaju nastaviti sa naporima u pogledu skraćivanja prosječnog vremena rješavanja predmeta, starosti neriješenih predmeta i smanjenja broja neriješenih predmeta. Sudovi i tužilaštva trebaju iskoristiti generalni trend smanjenja priliva predmeta kako bi poboljšali vrijednosti indikatora u svim segmentima efikasnosti pravosuđa.

¹ U ovom dokumentu termini "sudija", "tužilac", "advokat" i "notar" se jednako odnose na žene i muškarce.

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BOSNE I HERCEGOVINE: IZVJEŠTAJ ZA 2016. GODINU

O PROJEKTU MEASURE-BIH

Projekat podrške monitoringu i evaluaciji (MEASURE-BiH) je petogodišnji projekat Misije USAID-a u BiH, koji je počeo sa radom u oktobru 2014. godine i kojeg implementira IMPAQ International LLC.

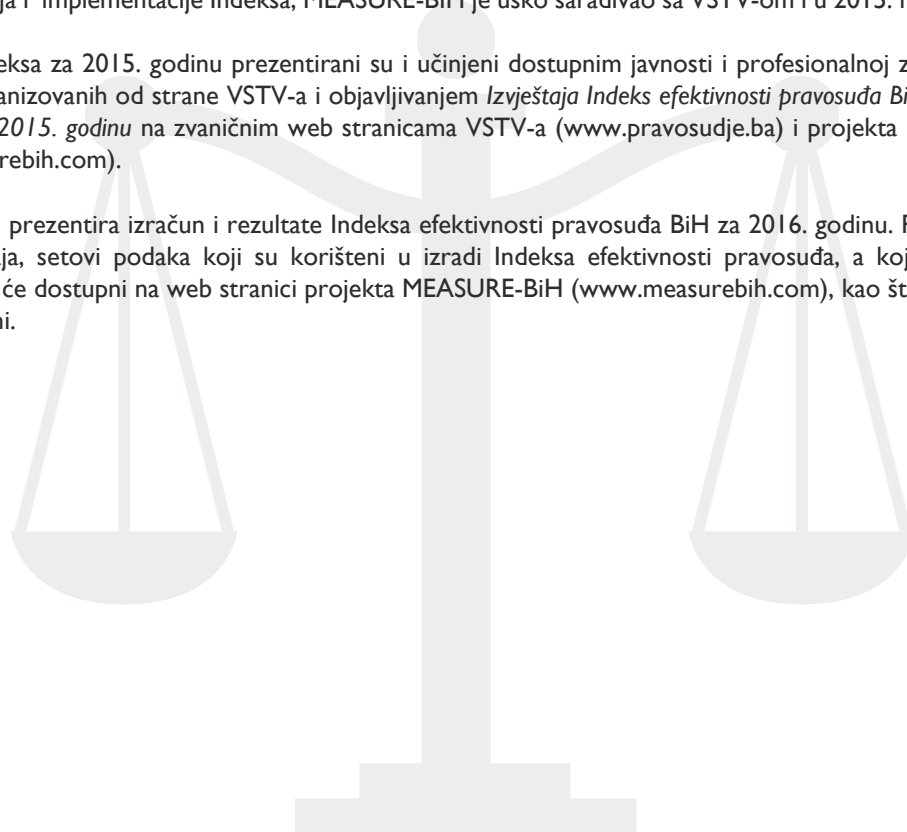
MEASURE-BiH ima dva primarna cilja:

- pružanje tehničkih, analitičkih i savjetodavnih usluga i obuka u oblasti monitoringa, evaluacije i srodnih usluga podrške kako bi pomogao Misiji USAID-a u BiH da efikasno prati i evaluira svoje intervencije, te prenosi informacije o tim intervencijama, te
- izgradnja kapaciteta za istraživanje u oblasti društvenih nauka i programsku evaluaciju u BiH, a kako bi se sprovele visokokvalitetne nezavisne studije i evaluacije politika i programa.

USAID/BiH je angažovao IMPAQ International putem projekta MEASURE-BiH da razvije Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine, jedinstven i inovativan alat za procjenjivanje pravosudne efektivnosti u Bosni i Hercegovini. Projekat MEASURE-BiH je, koristeći svoja ekspertna znanja i uz primjenu rigoroznih naučnih metoda, dizajnirao Indeks, prikupio i obradio podatke i izračunao Indeksne vrijednosti po prvi put u 2015. godini. U toku razvoja i implementacije Indeksa, MEASURE-BiH je usko saradivao sa VSTV-om i u 2015. i u 2016. godini.

Rezultati Indeksa za 2015. godinu prezentirani su i učinjeni dostupnim javnosti i profesionalnoj zajednici putem događaja organizovanih od strane VSTV-a i objavljivanjem *Izveštaja Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH: Metodologija i rezultati za 2015. godinu* na zvaničnim web stranicama VSTV-a (www.pravosudje.ba) i projekta MEASURE-BiH (www.measurebih.com).

Ovaj Izveštaj prezentira izračun i rezultate Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH za 2016. godinu. Po objavljivanju ovog Izveštaja, setovi podataka koji su korišteni u izradi Indeksa efektivnosti pravosuđa, a koji su vlasništvo USAID-a, bit će dostupni na web stranici projekta MEASURE-BiH (www.measurebih.com), kao što je bio slučaj i u 2015. godini.

KRATKI PREGLED POZADINE I METODOLOGIJE INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH

U 2015. godini USAID-ov projekat MEASURE-BiH je u partnerstvu sa VSTV-om razvio Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (IEP-BIH), prikupio i obradio podatke, te izračunao vrijednosti Indeksa za 2015. godinu. VSTV i Projekat MEASURE-BiH su zajednički prezentirali Indeks i rezultate za 2015. godinu kako javnosti, tako i profesionalnoj pravosudnoj zajednici u BiH.

Metodologija i nalazi Indeksa za 2015. godinu prezentirani su na sjednici VSTV-a i formalno primljeni k znanju od strane Vijeća u februaru 2016. godine, a nakon toga i od strane Stalnih komisija Vijeća za efikasnost sudova i tužilaštava u martu 2016. godine, uz zaključak da su podaci Indeksa relevantni.

VSTV je u maju 2016. godine organizovao javnu prezentaciju Indeksa i nalaza za 2015. godinu. Prezentaciju je otvorila NJE gđa Maureen Cormack, ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u BiH, koja je naglasila važnost Indeksa kao alata za procjenu i praćenje napretka reforme bh. pravosuđa koji donosiocima odluka u sektoru pravosuđa u BiH daje mogućnost da prihvate proces stalnog preispitivanja, evaluacije i poboljšanja. Njena Ekscelencija je posebno istakla krucijalnu važnost uključivanja podataka o percepcijama bh. građana u Indeks.

U organizaciji VSTV-a, Indeks je prezentiran i široj profesionalnoj zajednici na Konferenciji predsjednika sudova i Konferenciji glavnih tužilaca u maju 2016. godine, a koje su donijele istovjetan zaključak da:

„pozdravljaju uvođenje Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH koji se prepoznaje kao jedinstven i inovativan alat za procjenjivanje pravosudne efektivnosti u BiH. Pravosudne institucije bi trebale koristiti ovaj alat pri sagledavanju trendova u pravosuđu, te ispitati uzroke za trendove i vrijednosti u indeksnim indikatorima, kako bi se mogle poduzeti ciljane mjere za poboljšanje istih.”

Konačno, VSTV je u junu 2016. godine na svojoj zvaničnoj stranici za javnost objavio Izvještaj Indeks efektivnosti pravosuđa BiH: Metodologija i rezultati za 2015. godinu. Pošto je detaljna metodologija Indeksa dostupna u tom izvještaju, ovdje su sumirani samo osnovni elementi Indeksa i njegove metodologije, kako slijedi:

- Indeks efektivnosti pravosuđa je mjerni alat za praćenje promjena u efektivnosti pravosuđa BiH. Indeks ima 5 dimenzija, 53 pod-dimenzije i 146 indikatora.
- Glavni zadatak Indeksa je da prati trendove u bh. pravosuđu u različitim vremenskim tačkama, pri čemu je 2015. bazna godina u odnosu na koju se prati budući napredak.
- Osim mogućnosti poređenja između 2015. godine kao bazne godine te narednih godina, Indeks uporedo prikazuje i stvarne vrijednosti statističkih podataka VSTV-a za sve godine počevši od 2012., te je jednostavan za opažanje istorijskih trendova u postupanju u predmetima u bh. pravosuđu.
- Indeks, kao i svaki drugi indeks, pruža mogućnost ranog prepoznavanja kako uspješnih inicijativa, tako i potencijalnih problema, ali ne daje objašnjenje uzroka za trendove koje otkriva.

Osnovni elementi metodologija izračuna koje se koriste u Indeksu su:

- Indeks može imati vrijednost od 0 do 100 indeksnih poena, pri čemu najviša vrijednost (100) predstavlja hipotetički maksimum efektivnosti pravosuđa u bh. kontekstu, a najniža vrijednost (0) predstavlja minimalnu efektivnost.

- Ukupni Indeks ima pet dimenzija, uključenih u Indeks sa sljedećim udjelima (u skladu sa ekspertskom preporukom VSTV-a): dimenzije Efikasnost i Kvalitet, svaka sa po 25% udjela u ukupnom Indeksu; dimenzija Odgovornost i transparentnost 20% udjela u ukupnom Indeksu; a dimenzije Kapacitet i resursi, te Nezavisnost i nepristrasnost, svaka sa po 15% udjela u ukupnom Indeksu.
- Indeks ima 53 pod-dimenzije. Uz nekoliko izuzetaka, jednaki udjeli su dodijeljeni svim pod-dimenzijama unutar svake od dimenzija.
- Indeks ima 146 indikatora od kojih svaki pojedinačno također može imati vrijednost od 0 do 100 indeksnih poena. Svaki indikator učestvuje u ukupnoj vrijednosti Indeksa sa svojim pripadajućim udjelom, a koji se kreću od 0,06% do 6,25%.
- Pojedinačne indeksne vrijednosti indikatora se dobijaju bodovanjem u zavisnosti od izvora podataka:

Za indikatore čiji izvor su percepcija javnosti i nosilaca pravosudnih funkcija izračunat je ponderisani prosjek dobijenih odgovora na svako pitanje, gdje najpoželjniji odgovor sa stanovišta efektivnosti pravosuđa ima vrijednost od 100, a najnepoželjniji 0. (Napomena: međunarodni indeksi u oblasti pravosuđa koriste isključivo ovu vrstu podataka i primjenjuju sličan pristup u bodovanju - npr. World Justice Project Rule of Law Index na ovaj način prati 102 zemlje, prvoplasirane Danska i Norveška imaju 87 od mogućih 100 indeksnih poena, SAD 73, BiH 57 poena, itd).

Za indikatore čiji izvor su statistički administrativni podaci VSTV-a, korištena su dva načina bodovanja:

- a.) tip I (trajanje, broj predmeta) - prosječnoj stvarnoj vrijednosti u periodu 2012-2014 dodijeljena je vrijednost od 50 indeksnih poena, a dvostruko većoj prosječnoj stvarnoj vrijednosti u periodu 2012-2014, dodijeljena je vrijednost od 100 indeksnih poena;
- b.) tip II (stope) – stvarnoj vrijednosti od 150% dodijeljeno je 100 indeksnih poena (uz jedan izuzetak)

Ukupni zbir pojedinačnih indeksnih vrijednosti svih 146 indikatora, pomnoženih sa njihovim odgovarajućim udjelima, daje ukupnu vrijednost Indeksa.

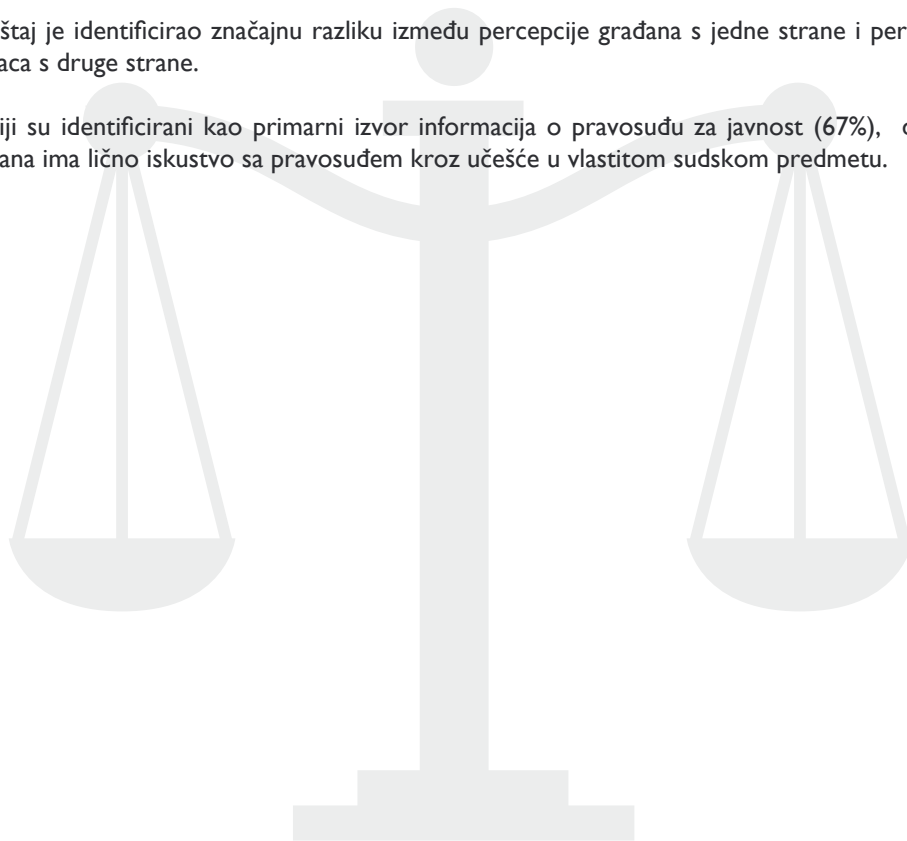

PREGLED GLAVNIH NALAZA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2015. GODINU

Kako je naglašeno, rezultati Indeksa za 2015. godinu služe kao polazna vrijednost u odnosu na koju će se pratiti napredak u narednim godinama. Iako će potpuno korištenje Indeksa biti moguće tek sa rezultatima za 2016. godinu i nadalje, referentne vrijednosti iz 2015. godine daju važne informacije, kako je to predstavljeno u glavnim nalazima Izvještaja za 2015. godinu:

- Stope rješavanja predmeta u 2015. godini (riješeni/primljeni u 2015.) bile su iznad 100% u prvostepenim sudovima i tužilaštvima, dok je na drugostepenim sudovima stopa bila ispod 100%.
- Broj neriješenih predmeta bio je smanjen u prvostepenim sudovima i tužilaštvima, dok se na drugostepenim povećao u poređenju sa prosjekom u periodu 2012. – 2014. godina.
- Iako je evidentno da i sudovi i tužilaštva ulažu napore u smanjivanje broja neriješenih predmeta, Izvještaj je našao da su daljnji napori potrebni u pogledu dodatnog skraćanja prosječnog trajanja rješavanja predmeta.
- Tužilaštva su zabilježila napredak u smanjenju broja neriješenih predmeta i značajno se smanjila starost neriješenih predmeta u tužilaštvima. Međutim, Izvještaj je našao da to nije rezultiralo sukladnim povećanjem priliva krivičnih predmeta u sudovima u 2015. godine (*ovo pitanje je naknadno temeljno razmatrano i obrazloženo na Konferenciji glavnih tužilaca maju 2016. godine*).
- Izvještaj je identificirao značajnu razliku između percepcije građana s jedne strane i percepcije sudija i tužilaca s druge strane.
- Mediji su identificirani kao primarni izvor informacija o pravosuđu za javnost (67%), dok ispod 10% građana ima lično iskustvo sa pravosuđem kroz učešće u vlastitom sudskom predmetu.

INDEKS EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU

PRIKUPLJANJE PODATAKA

Kao i u 2015. godini, projekat MEASURE-BiH je koristio najrigoroznije metode u prikupljanju podataka iz tri izvora u 2016. godini:

1. Anketa o percepciji građana BiH

Reprezentativni uzorak od 3.004 građana BiH, identificiran rigoroznom naučnom metodom stratificiranog slučajnog odabira, odgovorio je na Anketu u oktobru i novembru 2016. godine.

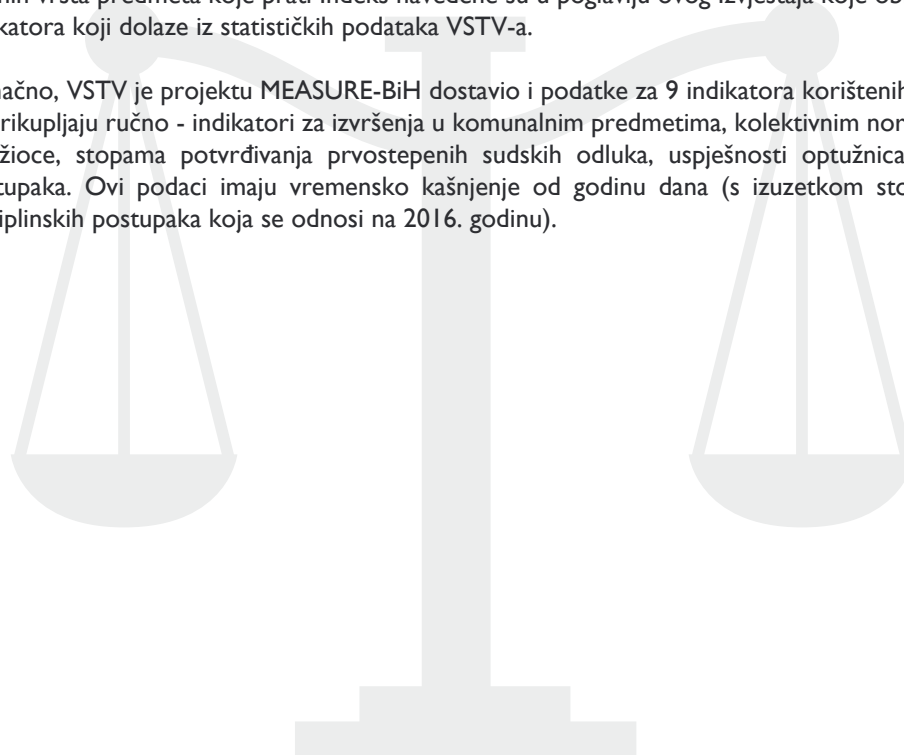
2. Anketa za sudije i tužioce

Pod pokroviteljstvom predsjednika VSTV-a, odziv sudija i tužilaca na Anketu sprovedenu u decembru 2016. godine je bio izvanredan, nadmašujući bilo koje prijašnje anketiranje pravosudne zajednice u BiH. Ukupno 774 nosilaca pravosudnih funkcija ispunilo je anketu, što predstavlja nadpolovičnu većinu (52%) svih nosilaca pravosudnih funkcija u BiH. Ovo istovremeno predstavlja ne samo odraz dobre prihvaćenosti Indeksa od strane pravosudne zajednice, već takođe da stavovi i mišljenja pravosudne zajednice dobijeni na ovaj način predstavljaju visokokvalitetnu osnovu za analizu i donošenje zaključaka.

3. Statistički podaci VSTV-a

VSTV je projektu MEASURE-BiH dostavio podatke o 378.392 predmeta u radu u sudovima i tužilaštvima u 2016. godini (u periodu od 1.1.2016. do 31.12.2016. godine) u istim glavnim vrstama predmeta koje je Indeks pratio u 2015. godini (na isti način obrađeno je 421.019 predmeta u 2015. godini). Definicije glavnih vrsta predmeta koje prati Indeks navedene su u poglavlju ovog Izvještaja koje obrađuje nalaze iz indikatora koji dolaze iz statističkih podataka VSTV-a.

Konačno, VSTV je projektu MEASURE-BiH dostavio i podatke za 9 indikatora korištenih u Indeksu koji se prikupljaju ručno - indikatora za izvršenja u komunalnim predmetima, kolektivnim normama za sudije i tužioce, stopama potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, uspješnosti optužnica i disciplinskih postupaka. Ovi podaci imaju vremensko kašnjenje od godinu dana (s izuzetkom stope uspješnosti disciplinskih postupaka koja se odnosi na 2016. godinu).

METODOLOŠKE PROMJENE U INDEKSU ZA 2016. GODINU U ODNOSU NA INDEKS ZA 2015. GODINU

U odnosu na 2015. godinu, jedina metodološka promjena u Indeksu za 2016. godinu je dodavanje tri nova pitanja u Anketi percepcija građana BiH, na prijedlog VSTV-a. Kao rezultat dodavanja ova tri pitanja kreirana su 3 nova indikatora, što je uslovalo sljedeće manje korekcije u strukturi Indeksa:

- Ukupan broj indikatora u Indeksu povećan je sa 143 na 146, a ukupan broj pod-dimenzija povećan je sa 52 na 53. (Broj dimenzija ostao je nepromijenjen (5)).
- Dva nova indikatora koja obrađuju percepciju javnosti o efikasnosti tužilaštava dodana su u Indeks u 2016. godini kroz dodavanje nove pod-dimenzije (broj 1.14.). Vrijednosti ovih indikatora za 2015. godinu su procijenjene: (1) koristeći obzervaciju u sličnosti sa istim indikatorima koji prate rad sudova (indikator u pod-dimenziji 1.11.), i (2) apliciranjem razlika između vrijednosti za 2015. i 2016. godinu u indikatorima u pod-dimenziji 1.11. na indikatore u pod-dimenziji 1.14. U skladu sa novom dodanom pod-dimenzijom (1.14.), promijenjene su težine/udjeli pod-dimenzija o percepciji javnosti o efikasnosti sudova i tužilaštava, tako da je raniji ukupni udio pod-dimezija 1.11.-1.13. u dimenziji 1 proširen tako da uključi i pod-dimeziju 1.14. sa jednako raspoređenim udjelom.
- Novi indikator o percepciji javnosti dodan je u pod-dimenziju 3.8.. Da bi se očuvao udio pod-dimenzije 3.8. nepromijenjenim u dimenziji 3, dva indikatora u okviru ove pod-dimenzije dobila su udjele od po 50%. Vrijednost novog indikatora o percepciji javnosti u pod-dimenziji 3.8. za 2015. godinu procijenjena je aplicirajući na novi indikator u pod-dimenziji 3.8. prosječnu vrijednost u 2015. godini iz obzervacija o indikatorima o pristupu javnosti pravosuđu (indikator u pod-dimenzijama 3.5., 3.6., 3.7. i 3.9.).

U pogledu metodologije bodovanja nije bilo promjena. Međutim, ona je proširena da bi se prilagodilo podacima u četiri slučaja u kojima su njihove vrijednosti za 2016. godinu prešle minimalni-maksimalni opseg indikatora. Tri indikatora za 2016. godinu čiji izvor su statistički administrativni podaci VSTV-a su zabilježila vrijednosti koje su više od dva puta lošije u odnosu na njihove prosječne vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine. Time je prekoračena minimalna moguća indeksna vrijednost (0) ovih indikatora. Nadalje, u slučaju jednog indikatora (također u okviru statističkih administrativnih podataka VSTV-a) stopa rješavanja prevazišla je 150%, čime je prekoračena maksimalna moguća indeksna vrijednost (100). Metodologija bodovanja Indeksa je proširena na način da se vrijednostima indikatora koji dolaze iz statističkih podataka VSTV-a dodjeljuju vrijednosti od 0 odnosno 100 poena u slučaju prekoračenja uspostavljenih krajnjih vrijednosti minimuma odnosno maksimuma u stvarnim vrijednostima indikatora. Sve ove promjene vidljivo su obilježene u Matrici Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH koja se nalazi u Aneksu I ovog Izvještaja.

U skladu sa prethodno navedenim metodološkim promjenama, preračunata vrijednost Indeksa za 2015. godinu iznosi 54,41 dok je ranija vrijednost iznosila 55,21.

VRIJEDNOSTI INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU

UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA

Ukupna vrijednost preračunatog Indeksa efektivnosti pravosuđa BiH u 2015. godini iznosila je 54,41 indeksnih poena od maksimalnih 100 poena. Ukupna vrijednost Indeksa za 2016. godinu iznosi 56,78 poena, što odražava poboljšanje efektivnosti pravosudnog sistema BiH za 4,4% (2,37 poena) u odnosu na prethodnu godinu. Prikaz I daje ove rezultate u tabelarnom obliku.

Prikaz 1 – Ukupna vrijednost indeksa za 2016. godinu

Maksimalna vrijednost ukupnog Indeksa	100,00 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2015. godini	54,41 poena
Ukupna vrijednost Indeksa u 2016. godini	56,78 poena
Godišnja promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu	+4,4% (+2,37 poena)

UKUPNA VRIJEDNOST INDEKSA PO DIMENZIJAMA

U 2016. godini, došlo je do povećanja vrijednosti u četiri od pet dimenzija Indeksa u odnosu na vrijednosti u 2015. godini, osim u dimenziji Kvalitet gdje je vrijednost ostala nepromijenjena.

Prikaz 2 sadrži maksimalni broj indeksnih poena po dimenzijama, te vrijednosti svake od dimenzija za 2015. i 2016. godinu, sa godišnjom promjenom izraženom u indeksnim poenima.

Prikaz 2 – Vrijednost Indeksa po dimenzijama

Dimenzija	Maksimalni broj indeksnih poena	Broj indeksnih poena u 2015. godini	Broj indeksnih poena u 2016. godini	Godišnja promjena u indeksnim poenima
Efikasnost	25,00	13,34	13,80	+0,46
Kvalitet	25,00	14,97	14,96	-0,01
Odgovornost i transparentnost	20,00	11,31	12,01	+0,70
Kapaciteti i resursi	15,00	6,81	7,63	+0,82
Nezavisnost i nepristrasnost	15,00	7,98	8,38	+0,40
TOTAL	100,00	54,41	56,78	+2,37

INDEKSNE VRIJEDNOSTI PO IZVORIMA PODATAKA

Prateći način prezentiranja rezultata Indeksa za 2015. godinu, pojedinačne vrijednosti indikatora u ovom Izvještaju analiziramo na sljedeće načine:

1. podaci o percepciji javnosti iz Ankete građana, uključujući poređenje podataka iz 2015. i 2016. godine;
2. podaci o percepciji nosilaca pravosudnih funkcija iz Ankete sudija i tužilaca, uključujući poređenje podataka iz 2015. i 2016. godine;
3. uporedna analiza percepcija građana i nosilaca pravosudnih funkcija, uključujući poređenje podataka iz 2015. i 2016. godine; te
4. analiza podataka iz statističkih (administrativnih) podataka VSTV-a, uključujući poređenje podataka iz 2016. godine sa podacima iz 2015. godine, te istorijskim trendovima od 2012. godine.

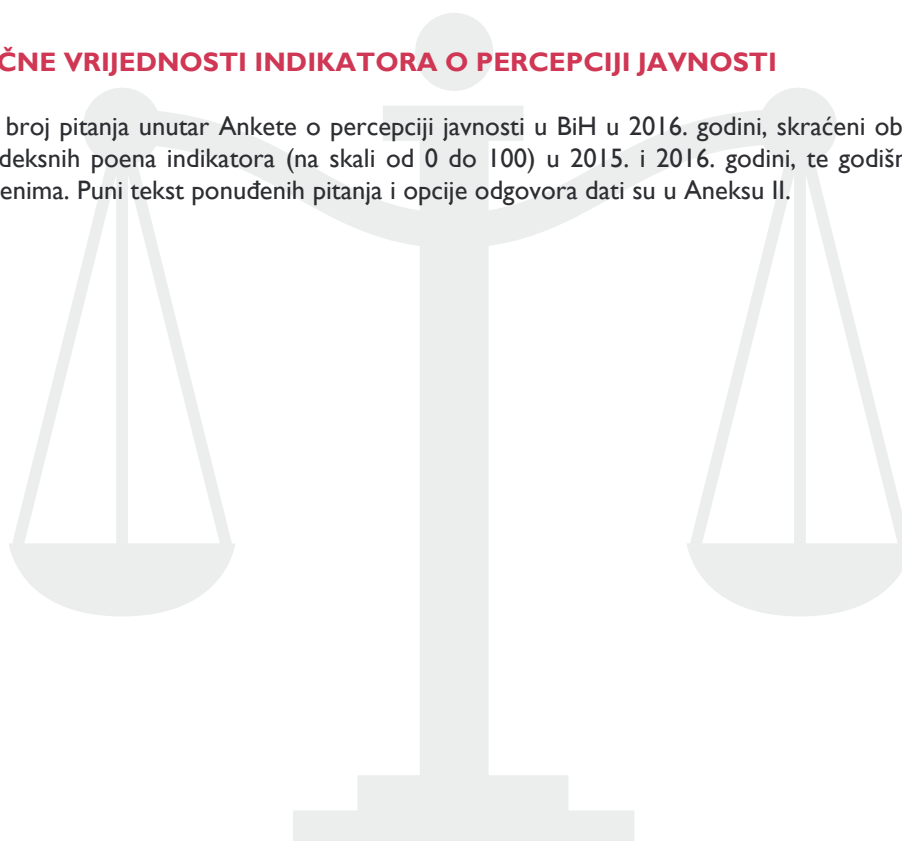
INDIKATORI O PERCEPCIJI JAVNOSTI

Od ukupno 146 indikatora, 32 indikatora odražavaju percepciju javnosti o pravosuđu BiH. Ovi svi indikatori se dobijaju iz odgovora dobijenih unutar Ankete o percepciji javnosti u BiH koja se provodi na godišnjoj osnovi. Važno je napomenuti da ova Anketa pokriva mnoga društvena područja u BiH, pri čemu je pravosuđe tek jedno od njih.

Anketa na osnovu koje je Indeks za 2016. godinu kreiran sprovedena je u oktobru i novembru 2016. godine. Ovu anketu - koja koristi upitnik dizajniran od strane MEASURE-BiH projekta sprovedla je agencija za istraživanje javnog mnijenja IPSOS, kako je već spomenuto na reprezentativnom uzorku od 3.004 bh. građana odabranih metodom stratificiranog slučajnog uzorkovanja.

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA O PERCEPCIJI JAVNOSTI

Prikaz 3 daje broj pitanja unutar Ankete o percepciji javnosti u BiH u 2016. godini, skraćeni oblik pitanja, broj ostvarenih indeksnih poena indikatora (na skali od 0 do 100) u 2015. i 2016. godini, te godišnju promjenu u indeksnim poenima. Puni tekst ponuđenih pitanja i opcije odgovora dati su u Aneksu II.

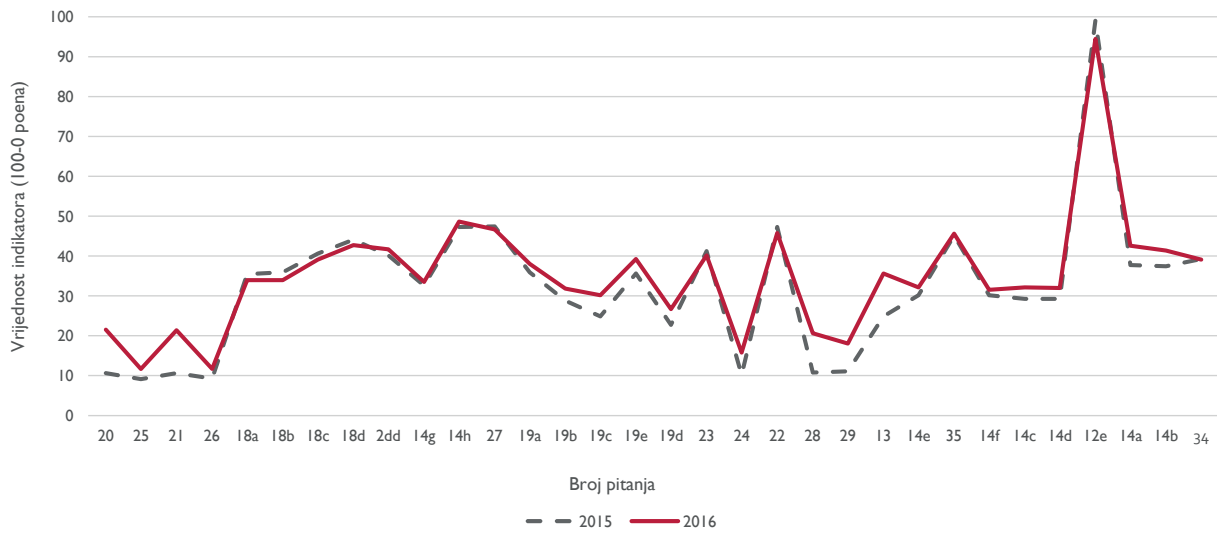

Prikaz 3 – Pojedinačne vrijednosti indikatora o percepciji javnosti u tabelarnom prikazu

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Indeksni poeni indikatora (100-0) 2015	Indeksni poeni indikatora (100-0) 2016	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
20	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima BiH, isključujući komunalne predmete	10,71	21,56	10,86
25	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	09,15	11,69	2,54
21*	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	10,60*	21,45	10,85
26*	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	09,24*	11,78	2,54
18a	Ocjena rada sudija / sudova	35,46	33,91	-1,55
18b	Ocjena rada tužilaca / tužilaštava	35,93	33,90	-2,02
18c	Ocjena rada advokata	40,68	39,10	-1,58
18d	Ocjena rada notara	44,04	42,69	-1,35
2dd	Zadovoljstvo administrativnim uslugama sudova ili tužilaštava	40,20	41,69	1,49
14g	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	32,64	33,44	0,80
14h	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	47,24	48,61	1,37
27	Mogućnost uticaja na dodjeljivanje predmeta određenom sudiji	47,38	46,71	-0,66
19a	Pristup vlastitim sudskim predmetima	36,00	38,04	2,04
19b	Prisustvovanje javnim suđenjima	28,83	31,79	2,96
19c	Pristup presudama	24,82	30,13	5,31
19e*	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	35,67*	39,23	3,56
19d	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	22,78	26,72	3,94
23	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	41,28	40,15	-1,14
24	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	10,17	15,79	5,62
22	Imenovanje sudija/tužilaca zasnovano na njihovim sposobnostima/kompetentnostima	47,35	45,76	-1,59
28	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	10,81	20,61	9,80
29	Adekvatnost naknada advokata i notara	11,16	18,01	6,85
13	Mjera u kojoj je pravosudni sistem ove zemlje pod utjecajem korupcije	24,89	35,57	10,69
14e	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	30,12	32,17	2,05
35	Odsustvo neprimjerenog uticaja na sudije u donošenju odluka	45,16	45,64	0,48
14f	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	30,13	31,58	1,45
14c	Sudije ne uzimaju mito	29,32	32,17	2,85
14d	Tužiocima ne uzimaju mito	29,30	31,98	2,68
12e	Lično iskustvo potkupljivanja sudija/tužilaca	99,03	94,44	-4,60
14a	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	37,75	42,59	4,84
14b	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	37,39	41,32	3,94
34	Jednakost u tretiranju građana od strane sudova	39,21	39,16	-0,05

Informacije date u Prikazu 3 predstavljene su grafički u Prikazu 4, gdje vertikalna osa predstavlja vrijednost indikatora (na skali 0-100 indeksnih poena za svaki indikator), a horizontalna osa pojedinačne indikatore (odnosno broj anketnog pitanja iz tabele u Prikazu 3). Vrijednosti indeksnih poena indikatora za 2015. godinu su predstavljene isprekidanom sivom linijom, dok su vrijednosti za 2016. godinu predstavljene punom crvenom linijom.

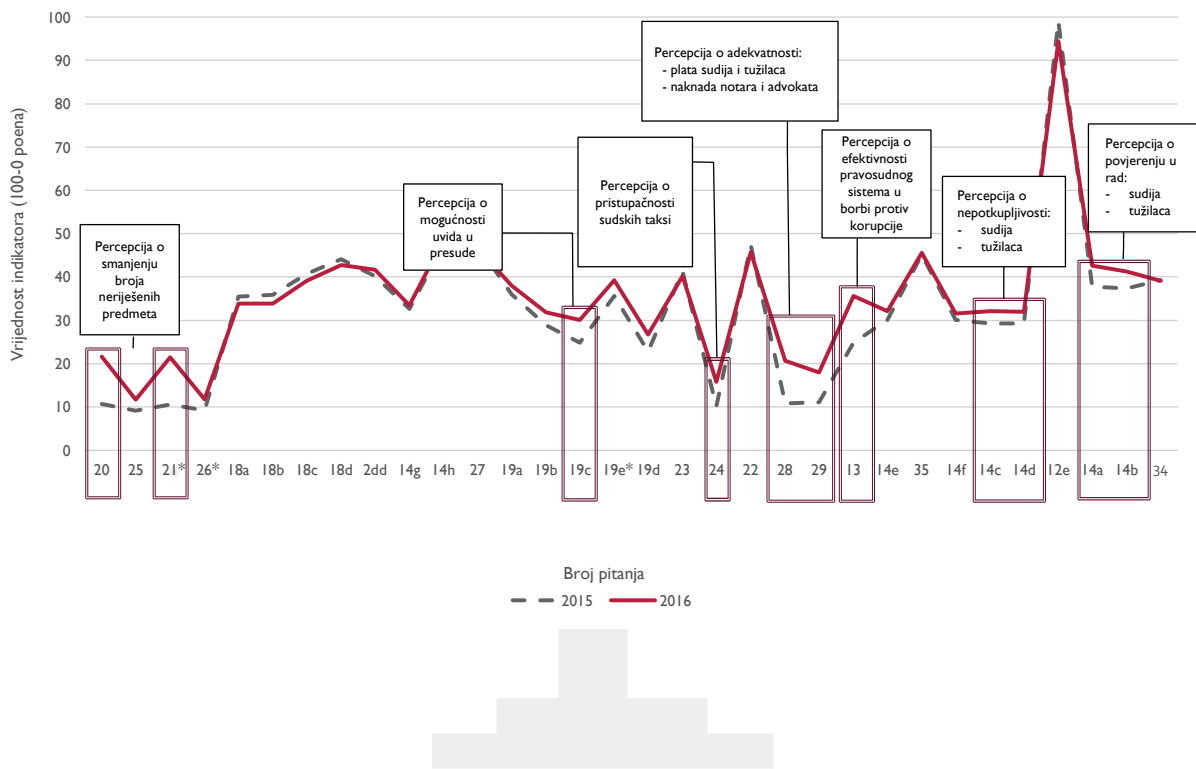
Prikaz 4 - Pojedinačne vrijednosti indikatora o percepciji javnosti u grafičkom prikazu

Kako Prikaz 4 pokazuje, iako nijedna od vrijednosti indikatora u 2016. godini ne odstupa u većoj mjeri od vrijednosti iz 2015. godine, vrijednosti indikatora za 2016. godinu su tipično iznad vrijednosti iz 2015. godine - što ukazuje na umjereno poboljšanje percepcije javnosti o bh. pravosuđu u odnosu na prethodnu godinu.

Prikaz 5 daje područja gdje su promjene percepcije javnosti u 2016. u odnosu na 2015. godinu najveće.

Prikaz 5 – Najveće promjene u percepciji javnosti u 2016. u odnosu na 2015. godinu u grafičkom prikazu

Područja u kojima je došlo do najvećih promjena u percepciji javnosti dati su u Prikazu 6.

Prikaz 6 – Najveće promjene percepcije javnosti u 2016. u odnosu na 2015. godinu

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
20	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima BiH, isključujući komunalne predmete	10,86
21	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u u tužilaštvima	10,85
13	Uticaj korupcije na pravosudni sistem BiH	10,69
28	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	9,80
29	Adekvatnost naknada advokata i notara	6,85
24	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	5,62
19c	Pristup presudama	5,31
14a	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	4,84
19d	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	3,94
14b	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	3,94
19e	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	3,56
19b	Prisustvovanje javnim suđenjima	2,96
14c	Sudije ne uzimaju mito	2,85
14d	Tužiocima ne uzimaju mito	2,68

Chi-square testom statističke značajnosti, utvrđeno je da su razlike u svim indikatorima iz 2015. i 2016. godine statistički značajne na konvencionalnom nivou od 5% (a za sve osim jednog indikatora značajne i na nivou od 1%). Prikaz 7 daje sumarni nivo godišnjih promjena indikatora na nivou 0, 2 i 5 procentnih poena.

Prikaz 7 – Promjena vrijednosti indikatora percepcije javnosti na nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena

	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 0 procentnih poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 2 procentna poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 5 procentnih poena
>	23	18	7
<>	0	12	25
<	9	2	0
Ukupno	32	32	32

UKUPNE VRIJEDNOSTI ZA INDIKATORE PERCEPCIJE JAVNOSTI

Maksimalni broj mogućih indeksnih poena u ukupnom Indeksu koji mogu doći iz indikatora o percepciji javnosti o efektivnosti pravosuđa u ukupnoj vrijednosti Indeksa iznosi 22,25 poena (od maksimalno mogućih 100 za ukupni Indeks). U 2015. godini broj indeksnih poena iz indikatora o percepciji javnosti iznosio je 7,17 poena (odnosno 32,31% od maksimuma percepcije javnosti). U 2016. godini broj indeksnih poena iz indikatora o percepciji javnosti iznosi 7,67 poena (odnosno 34,48% od maksimuma percepcije javnosti). Ovo odražava poboljšanje od 7,0% u odnosu na prethodnu godinu i doprinosi sa +0,5 poena godišnjoj promjeni ukupne vrijednosti Indeksa. Ove vrijednosti su date u Prikazu 8.

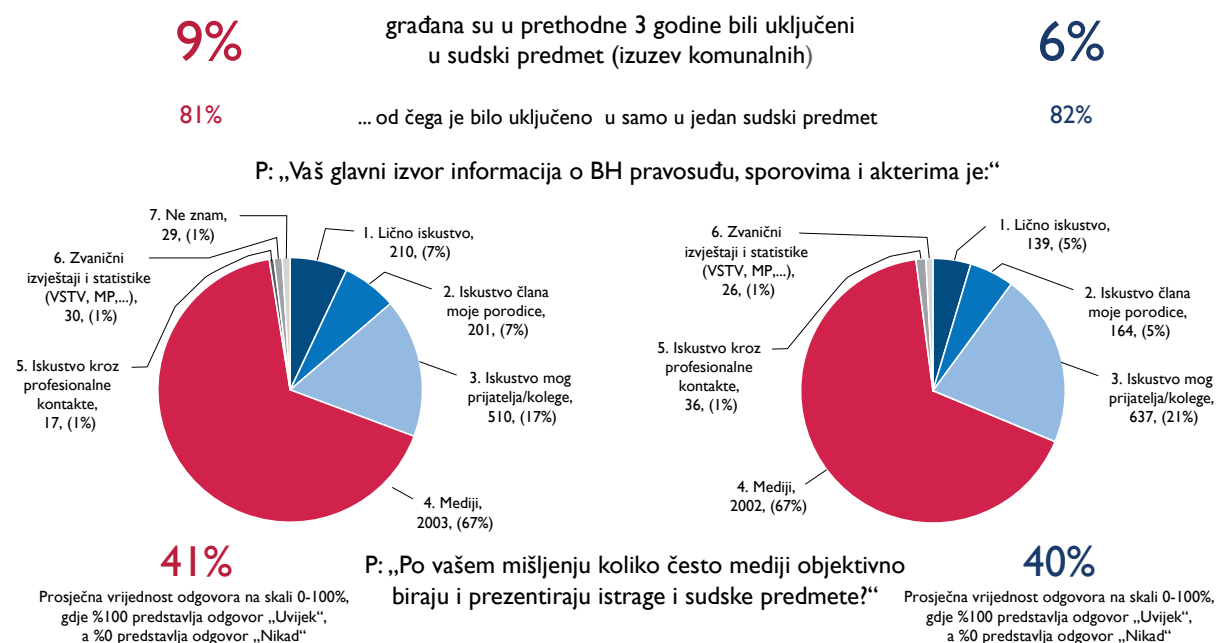

Maksimalna vrijednost iz indikatora o percepciji javnosti	100,00% (22,25 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora o percepciji javnosti	32,21% (7,17 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora o percepciji javnosti	34,48% (7,67 poena u ukupnom Indeksu)
Godišnja promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu	+7,0% (+0,5 ukupnih indeksnih poena)

DODATNI PODACI O PERCEPCIJI JAVNOSTI

Pored indikatora koji se direktno koriste u izračunu Indeksa, nekoliko pitanja u Anketi o percepciji javnosti omogućuje potpuniju sliku o bh. pravosuđu percipiranu od strane javnosti. Putem pitanja broj 30, 31 i 32 građani daju odgovore o njihovoj ličnoj uključenosti u sudske postupke, te o njihovom glavnom izvoru informacija o pravosuđu BiH. Pored ova tri pitanja, pod-dimenzija 3.8. mjeri percepciju o objektivnosti medija u biranju i prezentiranju sudskih predmeta i istraga kako po mišljenju javnosti, tako i prema mišljenju sudija i tužilaca. Objedinjeni rezultati za 2015. i 2016. godinu na osnovu ovih odgovora su prezentirani u Prikazu 9.

INDEKS ZA 2015. – PERCEPCIJA JAVNOSTI – INDEKS ZA 2016.

Kako je pokazano, manje od 10% građana imalo je direktno iskustvo sa bh. pravosuđem putem učestvovanja u bilo kojem vlastitom sudskom predmetu (isključujući komunalne predmete), a pri tome 8 od 10 ovih građana učestvovalo je u samo jednom sudskom predmetu.

Za dvije trećine (67%) populacije, njihov glavni izvor informacija o pravosuđu BiH su mediji. Zvanične statistike i izvještaji o radu pravosuđa (VSTV, Ministarstvo pravde (MP), itd.) su glavni izvor informacija za samo 1% građana.

Konačno, odgovor građana na pitanje “Po vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i prezentiraju istrage i sudske predmete?”, dobio je vrijednost od 40 indeksnih poena u 2016. godini (gdje 100 označava “Uvijek”, a 0 označava “Nikad”).

REZIME OPAŽANJA NA TEMELJU INDIKATORA PERCEPCIJE JAVNOSTI

Percepcija javnosti o bh. pravosuđu se poboljšala za 7,0% u 2016. u odnosu na 2015. godinu.

Najznačajnija poboljšanja bilježe se u percepcijama o:

- smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima i tužilaštvima u BiH;
- poboljšanju sposobnosti pravosudnog sistema u borbi protiv korupcije i povjerenju u sudije i tužioce; te
- adekvatnosti sudskih taksi/naknada, naknada advokata i notara, te plata sudija i tužilaca.

Međutim i pored ovih poboljšanja, percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa je i dalje je loša (34,5% od maksimalnih 100% što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih građana po svim postavljenim pitanjima). Pojedinačne vrijednosti svakog indikatora (visoke ili niske) trebaju se dalje ispitivati i utvrditi razlozi za njihove niske vrijednosti, te u skladu s tim poduzimati daljnje korektivne mjere.

Percepcije građana su najlošije u područjima datim u Prikazu 10.

Prikaz 10 – Najniže vrijednosti indikatora percepcije javnosti za 2016. godinu

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Indeksni poeni indikatora (0-100) 2016
25	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	11,69
26	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	11,78
24	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	15,79
29	Adekvatnost naknada advokata i notara	18,01
28	Adekvatnost plata sudija i tužilaca	20,61
21	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	21,45
20	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima BiH, isključujući komunalne predmete	21,56
19d	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	26,72
19c	Pristup presudama	30,13

INDIKATORI O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA

Anketu sudija i tužilaca u BiH dizajnirao i sproveo je MEASURE-BiH korištenjem online alata SurveyMonkey.com. U decembru 2016. godine, VSTV je pozvao sudije i tužioce (putem predsjednika sudova i glavnih tužilaca) da odgovore na online anketu. Kao i u 2015. godini, Anketa sudija i tužilaca je u 2016. godini je bila anonimna.

Anketni odziv sudija i tužilaca u decembru 2016. godine je bio izvanredan. Ukupno je 774 nosilaca pravosudnih funkcija popunilo Anketu, što predstavlja nadpolovičnu većinu (52%) svih nosilaca pravosudnih funkcija u BiH. Važno je napomenuti da na pitanja o radu sudova/tužilaštava i sudija/tužilaca odgovaraju i sudije i tužioc (bez ograničavanja bilo koje od ove dvije grupe). Dodatno, nosioci pravosudnih funkcija također iznose svoje mišljenje o oblastima iz nadležnosti pravosudnog regulatornog tijela, odnosno VSTV-a, te oblastima iz nadležnosti izvršne i zakonodavne vlasti koja se odnose na omogućavanje uslova za rad pravosuđa. Iz ovog razloga, broj pitanja u Anketi za sudije i tužioce (49) je veći od broja pitanja u Anketi za javnost (32).

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA

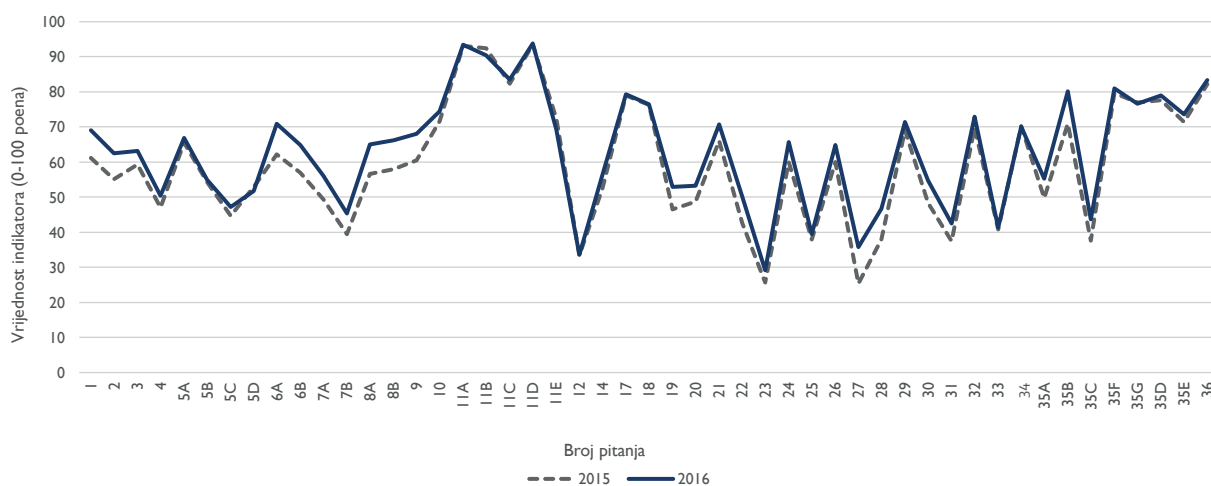
Prikaz II daje broj pitanja unutar Ankete za sudije i tužioce u BiH u 2016. godini, skraćeni oblik pitanja, broj indeksnih poena indikatora (na skali od 0 do 100) u 2015. i 2016. godini, te godišnju promjenu u indeksnim poenima. Puna ponuđena pitanja i opcije odgovora su dati u Aneksu III.

Prikaz II - Vrijednosti indikatora o percepciji sudija i tužilaca

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Indeksni Poeni Indikatora (0-100) 2015	Indeksni Poeni Indikatora (0-100) 2016	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
1	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima BiH, isključujući komunalne predmete	61,16	69,10	7,94
2	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	55,11	62,54	7,43
3	Percepcija trajanja sudskih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	59,29	63,13	3,84
4	Percepcija trajanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	47,00	50,38	3,38
5A	Ocjena rada sudija/sudova	65,52	66,82	1,30
5B	Ocjena rada tužilaca/tužilaštava	54,32	54,86	0,54
5C	Ocjena rada advokata	44,61	47,14	2,53
5D	Ocjena rada notara	52,88	51,69	-1,19
6A	Postojanje sistema monitoringa učinaka rada sudija koji je transparentan i zasnovan na činjenicama	62,12	70,88	8,75
6B	Postojanje sistema monitoringa učinaka rada tužilaca koji je transparentan i zasnovan na činjenicama	56,93	64,77	7,84
7A	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	49,41	56,19	6,78
7B	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	39,44	45,40	5,96
8A	Pokretanje disciplinskih postupaka protiv sudija/tužilaca u svim slučajevima propisanim zakonom	56,65	64,98	8,33
8B	Pravičnost i objektivnost pokrenutih disciplinskih postupaka protiv sudija/tužilaca	58,02	66,21	8,19
9	Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su adekvatne	60,44	68,05	7,61
10	Mogućnost uticanja na dodjeljivanje predmeta određenom sudiji	71,59	74,47	2,87
11A	Pristup sudskim predmetima	93,11	93,48	0,37
11B	Prisustvovanje javnim suđenjima	92,52	90,44	-2,08
11C	Pristup presudama	82,35	83,59	1,24
11D	Pristup dokazima nakon potvrđivanja optužnice	93,49	93,81	0,32
11E	Pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava	72,46	69,26	-3,21
12	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	33,47	33,59	0,12
14	Adekvatnost sudskih taksi/naknada	52,47	56,22	3,75
17	Zloupotreba prava na odsustvovanje sa radnog mjesta od strane sudija/tužilaca	79,03	79,40	0,36
18	Postupanje sudija/tužilaca u skladu sa Etičkim kodeksom	76,28	76,51	0,22
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove upražnjene pozicije	46,60	52,84	6,24
20	Imenovanje sudija/tužilaca zasnovano na njihovim sposobnostima/kompetentnostima	48,68	53,17	4,50
21	Adekvatnost obuke/edukacije za sudije/tužioce na godišnjoj osnovi	66,11	70,70	4,58
22	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	42,70	50,27	7,58
23	Adekvatnost naknada advokata/notara	25,66	29,15	3,49
24	Pravovremenost isplate plata sudijama/tužiocima	59,93	65,69	5,76
25	Pravovremenost isplate naknada/troškova braniocima po službenoj dužnosti	38,00	39,47	1,47
26	Kompetentnost trenutno zaposlenog pomoćnog/administrativnog osoblja u sudovima/tužilaštvima	60,01	64,78	4,77
27	Adekvatnost budžeta sudova/tužilaštava	25,34	35,78	10,44
28	Adekvatnost zgrada/radnih prostorija sudova/tužilaštava	37,94	46,69	8,76
29	Adekvatnost potrebne IT opreme i podrške sudovima/tužilaštvima	68,98	71,49	2,51
30	Adekvatnost procedura i resursa sudova/tužilaštava za značajne i iznenadne promjene u prilivu predmeta	48,33	54,83	6,49
31	Objektivnost, adekvatnost i primjenjenost u praksi kriterija za napredovanje u karijerama sudija/tužilaca	37,47	42,46	4,99
32	Adekvatnost i primjenjenost u praksi profesionalnog imuniteta i doživotnost imenovanja za sudije/tužioce	69,77	72,94	3,17
33	Lična sigurnost sudija/tužilaca, te bliskih članova njihovih porodica osigurana kada je to potrebno	40,80	41,31	0,51
34	Uticaj korupcije na pravosudni sistem ove zemlje	70,24	69,99	-0,25
35A	Učinkovitost pravosuđa u borbi protiv korupcije	49,73	55,23	5,50
35B	Odsustvo neprimjerenog uticaja na sudije u donošenju odluka	70,88	80,20	9,32
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	37,55	43,67	6,12
35F	Sudije ne uzimaju mito	79,68	81,00	1,32
35G	Tužiocima ne uzimaju mito	76,94	76,61	-0,33
35D	Povjerenje u sudije da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	77,65	78,99	1,34
35E	Povjerenje u tužioce da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	71,48	73,60	2,12
36	Jednakost u tretiranju građana od strane sudova	82,16	83,33	1,17

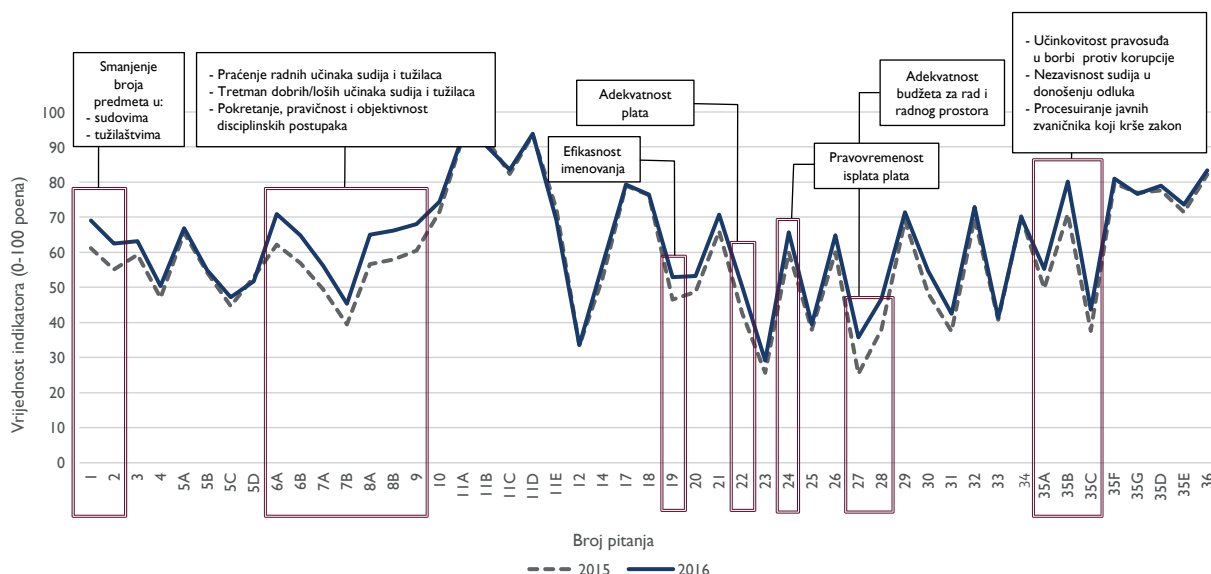
Brojevi dati u Prikazu 11 vizualno su predstavljeni u Prikazu 12, gdje vertikalna osa predstavlja vrijednost indikatora (na skali 0-100 indeksnih poena za svaki indikator), a horizontalna osa pojedinačne indikatore (odnosno broj anketnog pitanja iz table u Prikazu 11). Vrijednosti indeksnih poena indikatora za 2015. godinu su predstavljene isprekidanom sivom linijom, dok su vrijednosti za 2016. godinu predstavljene punom plavom linijom.

Prikaz 12 - Vrijednosti indikatora o percepciji sudija i tužilaca u grafičkom prikazu

Kako je prikazano, iako ni jedan od indikatora ne odstupaju u većoj mjeri od vrijednosti iz 2015. godine, vrijednosti za 2016. godinu iznad vrijednosti iz 2015. godine, što ukazuje na poboljšanje percepcije sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa u odnosu na prethodnu godinu.

Prikaz 13 - Najveće promjene u percepciji sudija i tužilaca u 2016. u odnosu na 2015. godinu u grafičkom prikazu

Prikaz 13 daje područja u kojima je promjena u percepciji sudija i tužilaca u 2016. u odnosu na 2015. godinu bila najveća. Najveće promjene percepcije sudija i tužilaca su date u Prikazu 14.

Prikaz 14 – Najveće promjene percepcije sudija i tužilaca u 2016. u odnosu na 2015. godinu

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
27	Adekvatnost budžeta sudova/tužilaštava	10,44
35B	Odsustvo neprimjerenog uticaja na sudije u donošenju odluka	9,32
28	Adekvatnost zgrada/radnih prostorija sudova/tužilaštava	8,76
6A	Postojanje sistema monitoringa učinaka rada sudija koji je transparentan i zasnovan na činjenicama	8,75
8A	Pokretanje disciplinskih postupaka protiv sudija/tužilaca u svim slučajevima propisanim zakonom	8,33
8B	Pravičnost i objektivnost pokrenutih disciplinskih postupaka protiv sudija/tužilaca	8,19
1	Percepcija o povećanju ili smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima BiH, isključujući komunalne predmete	7,94
6B	Postojanje sistema monitoringa učinaka rada tužilaca koji je transparentan i zasnovan na činjenicama	7,84
9	Adekvatnost disciplinskih sankcija izrečenih u disciplinskim postupcima	7,61
22	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	7,58
2	Percepcija o povećanju/smanjenju broja neriješenih predmeta u tužilaštvima	7,43
7A	Sankcionisanje loših radnih učinaka sudija	6,78
30	Adekvatnost procedura i resursa sudova/tužilaštava za značajne i iznenadne promjene u prilivu predmeta	6,49
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove upražnjene pozicije	6,24
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	6,12
7B	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	5,96

Prikaz 15 daje godišnje promjene indikatora na sumarnom nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena.

Prikaz 15 - Pregled promjena indikatora percepcije sudija i tužilaca na sumarnom nivou od 0, 2 i 5 procentnih poena

	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 0 procentnih poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 2 procentna poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 5 procentnih poena
>	44	31	18
<>	0	16	31
<	5	2	0
Ukupno	49	49	49

UKUPNE VRIJEDNOSTI ZA INDIKATORE PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA

Maksimalni broj mogućih indeksnih poena u ukupnom Indeksu koji mogu doći iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa u ukupnoj vrijednosti Indeksa iznosi 44,77 poena. U 2015. godini ta vrijednost je bila 25,83 poena (odnosno 57,69% od maksimuma percepcije sudija i tužilaca). U 2016. godini vrijednost je 27,51 poena (odnosno 61,45% od maksimuma), što odražava poboljšanje u percepciji sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa od 6,5% u odnosu na prethodnu godinu (doprinoseći sa +1,68 indeksnih poena povećanju ukupne vrijednosti Indeksa). Ove vrijednosti su date u Prikazu 16.

Prikaz 16 - Ukupne vrijednosti za indikatore percepcije sudija i tužilaca za 2016. godinu

Maksimalna vrijednost iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca	100,00% (44,77 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca	57,69% (25,83 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora o percepciji sudija i tužilaca	61,45% (27,51 poena u ukupnom Indeksu)
Godišnja promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu	+6,5% (+1,68 ukupnih indeksnih poena)

REZIME OPAŽANJA NA TEMELJU INDIKATORA PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA

Percepcija sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa u 2016. godini je skoro dvostruko bolja od percepcije javnosti (61,4% od ukupno 100% što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih sudija i tužilaca po svim postavljenim pitanjima). Percepcija sudija i tužilaca se takođe poboljšala za 6,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Najveća poboljšanja su u:

- smanjenju broja neriješenih predmeta u sudovima i tužilaštvima u BiH;
- poboljšanju praćenja radnih učinaka sudija i tužilaca, te pokretanju, pravičnosti i objektivnosti u disciplinskim postupcima;
- povećanju efikasnosti imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije;
- poboljšanju sposobnosti pravosudnog sistema u borbi protiv korupcije; te
- povećanju adekvatnosti i pravovremenosti isplate plata sudija i tužilaca i adekvatnosti odobrenih budžeta za rad sudova i tužilaštava.

Pojedinačne vrijednosti svakog indikatora (visoke ili niske) trebaju se dalje ispitivati, razlozi za niske postojeće vrijednosti identificirati, te poduzeti ciljane korektivne mjere.

Percepcije sudija i tužilaca su najlošije u područjima datim u Prikazu 17.

Prikaz 17 – Najniže vrijednosti indikatora percepcije sudija i tužilaca u 2016. godini

Broj anketnog pitanja	Pitanje (u skraćenom obliku)	Indeksni poeni indikatora (0-100) 2016
23	Adekvatnost naknada advokata/notara	29,15
12	Objektivnost medija u biranju i predstavljanju sudskih predmeta i istraga	33,59
27	Adekvatnost budžeta sudova/tužilaštava	35,78
25	Pravovremenost isplate naknada/troškova braniocima po službenoj dužnosti	39,47
33	Lična sigurnost sudija/tužilaca, te bliskih članova njihovih porodica osigurana kada je to potrebno	41,31
31	Objektivnost, adekvatnost i primjenjenost u praksi kriterija za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca	42,46
35C	Procesuiranje javnih zvaničnika koji krše zakon	43,67
7B	Nagrađivanje dobrih radnih učinaka tužilaca	45,40
28	Adekvatnost zgrada/radnih prostorija sudova/tužilaštava	46,69
5C	Ocjena rada advokata	47,14
22	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	50,27
4	Percepcija trajanja rješavanja tužilačkih predmeta (da li su vremenski rokovi razumni)	50,38
5D	Ocjena rada notara	51,69
19	Efikasnost imenovanja sudija/tužilaca na nove upražnjene pozicije	52,84

UPOREDNI REZULTATI PERCEPCIJE JAVNOSTI NASPRAM PERCEPCIJE SUDIJA I TUŽILACA ZA 2015. I 2016. GODINU

Indeks efektivnosti pravosuđa BiH dizajniran je da omogući poređenje percepcije javnosti sa jedne i sudija i tužilaca sa druge strane po istim pitanjima, u svim slučajevima kada su ista pitanja primjerena za obje grupe. Od 146 indikatora, 60 se uparuje na 30 zajedničkih pitanja, pružajući izvrsnu priliku da se analiziraju sličnosti i razlike u ove dvije grupe percepcija o efektivnosti pravosuđa. Rezultati su dati u Prikazu 18.

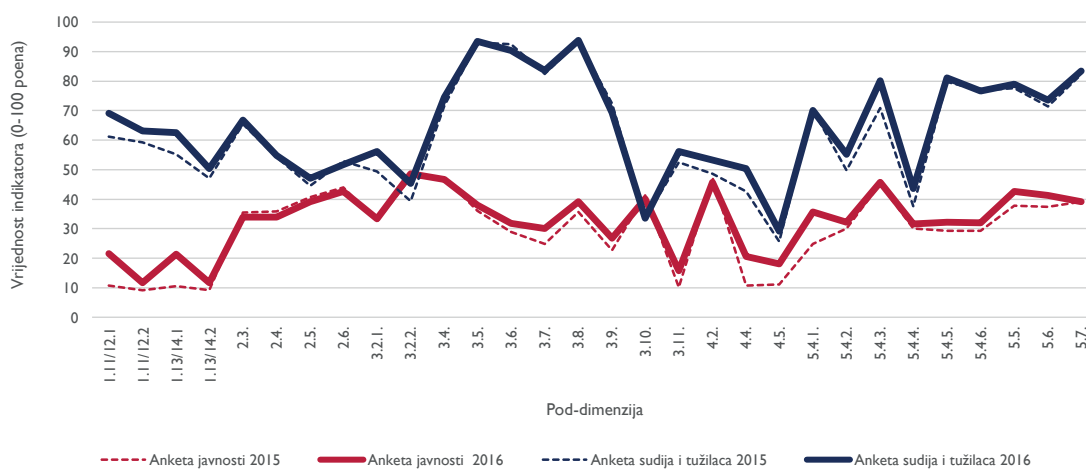
Prikaz 18 – Usporedni rezultati percepcije javnosti i percepcije sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini

#	Pod-dimenzija	Broj anketnog pitanja u Anketi percepcija građana za 2016. godinu	Broj anketnog pitanja u Anketi sudija i tužilaca BiH za 2016. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) iz Ankete percepcija građana za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) iz Ankete percepcija građana za 2016. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) iz Ankete sudija i tužilaca za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) iz Ankete sudija i tužilaca za 2016. godinu
1.11/12.1	Percepcija efikasnosti sudova	20	1	10,71	21,56	61,16	69,10
1.11/12.2	Percepcija efikasnosti sudova	25	3	9,15	11,69	59,29	63,13
1.13/14.1	Percepcija efikasnosti tužilaštava	21*	2	10,60	21,45	55,11	62,54
1.13/14.2	Percepcija efikasnosti tužilaštava	26*	4	9,24	11,78	47,00	50,38
2.3.	Percepcija kvaliteta rada sudova	18a	5A	35,46	33,91	65,52	66,82
2.4.	Percepcija kvaliteta rada tužilaštava	18b	5B	35,93	33,90	54,32	54,86
2.5.	Percepcija kvaliteta rada advokata	18c	5C	40,68	39,10	44,61	47,14
2.6.	Percepcija kvaliteta rada notara	18d	5D	44,04	42,69	52,88	51,69
3.2.1.	Nadzor nad neadekvatnim učincima sudija	14g	7A	32,64	33,44	49,41	56,19
3.2.2.	Nadzor nad neadekvatnim učincima tužilaca	14h	7B	47,24	48,61	39,44	45,40
3.4.	Slučajna dodjela predmeta	27	10	47,38	46,71	71,59	74,47
3.5.	Pristup sudskim predmetima	19a	11A	36,00	38,04	93,11	93,48
3.6.	Pristup suđenjima	19b	11B	28,83	31,79	92,52	90,44
3.7.	Pristup presudama	19c	11C	24,82	30,13	82,35	83,59
3.8.	Pristup dokazima	19e*	11D	35,67	39,23	93,49	93,81
3.9.	Pristup izvještajima/statistikama	19d	11E	22,78	26,72	72,46	69,26
3.10.	Izvištavanje medija	23	12	41,28	40,15	33,47	33,59
3.11.	Pristupačnost sudskih taksi/naknada	24	14	10,17	15,79	52,47	56,22
4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	22	20	47,35	45,76	48,68	53,17
4.4.	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	28	22	10,81	20,61	42,70	50,27
4.5.	Adekvatnost naknada advokata/notara	29	23	11,16	18,01	25,66	29,15
5.4.1.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	13	34	24,89	35,57	70,24	69,99
5.4.2.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	14e	35A	30,12	32,17	49,73	55,23
5.4.3.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	35	35B	45,16	45,64	70,88	80,20
5.4.4.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	14f	35C	30,13	31,58	37,55	43,67
5.4.5.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	14c	35F	29,32	32,17	79,68	81,00
5.4.6.	Nezavisnost, odsustvo korupcije ili neprimjerenog uticaja	14d	35G	29,30	31,98	76,94	76,61
5.5.	Povjerenje u sudije	14a	35D	37,75	42,59	77,65	78,99
5.6.	Povjerenje u tužioce	14b	35E	37,39	41,32	71,48	73,60
5.7.	Jednaka/nediskriminirajuća primjena zakona	34	36	39,21	39,16	82,16	83,33

Vrijednosti u Prikazu 18 su predstavljeni grafički u Prikazu 19, gdje vertikalna osa predstavlja vrijednost indikatora (na skali 0-100 indeksnih poena za svaki indikator), a horizontalna osa pojedinačne uparene indikatore (odnosno broj odgovarajuće indeksne pod-dimenzije iz table u Prikazu 18). Vrijednosti indeksnih poena indikatora za 2015. godinu su predstavljene isprekidanim linijama, dok su vrijednosti za 2016. godinu predstavljene punim linijama. Linije plave boje (pune i isprekidane) predstavljaju indikatore iz percepcije sudija i tužilaca, dok linije crvene boje (pune i isprekidane) predstavljaju indikatore iz percepcije javnosti.

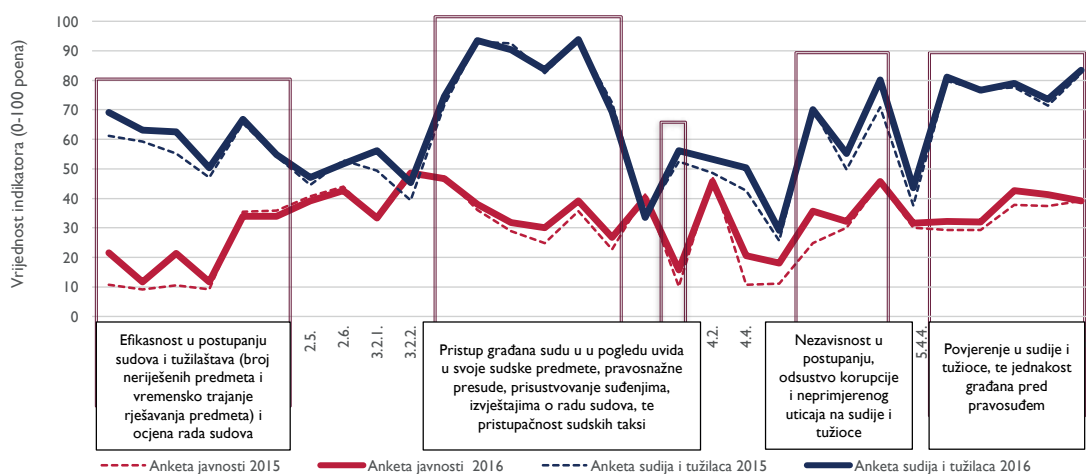
Prikaz 19 - Usporedni grafički prikaz indikatora o percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini

Uparujući vrijednosti indikatora ove dvije vrste percepcija ne opaža se značajnija konvergencija. Za većinu indikatora, ove dvije percepcije su relativno daleko udaljene u obje godine.

Prikaz 20 daje područja sa najvećim razlikama.

Prikaz 20 - Usporedni grafički prikaz najvećih razlika u percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini

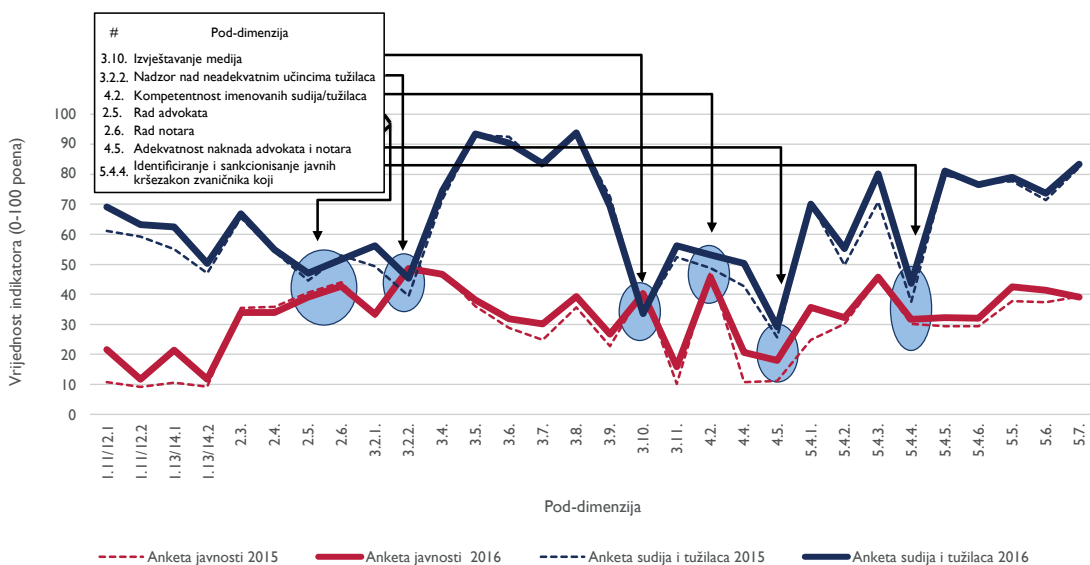
Područja u kojima su najveće razlike ove dvije percepcije su sljedeće:

- efikasnost u postupanju sudova i tužilaštava (broj neriješenih predmeta i vremensko trajanje rješavanja predmeta) i ocjena rada sudova;
- pristup građana sudu u pogledu uvida u svoje sudske predmete, pravosnažne presude, prisustvovanje suđenjima i izvještajima o radu sudova i pristupačnost sudskih taksi;
- nezavisnost u postupanju i odsustvo korupcije i neprimjerenog uticaja na sudije i tužioce; te
- povjerenje u sudije i tužioce i jednakost građana pred pravosuđem.

Međutim, takođe je moguće primjetiti specifična područja u kojima su ove dvije percepcije slične u 2015. kao i u 2016. godini, a kako je dato u Prikazu 21.

Prikaz 21 - Uporadni grafički prikaz najmanjih razlika u percepciji javnosti i percepciji sudija i tužilaca u 2015. i 2016. godini

Razlike u percepcijama sudija i tužilaca, te javnosti su najmanje u područjima datim u Prikazu 22.

Prikaz 22 – Najmanje razlike u percepcijama sudija i tužilaca, te javnosti u 2016. godini

#	Pod-dimenzija	Razlika u percepciji sudija/tužilaca i percepciji javnosti, u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
3.10.	Izvještavanje medija	-6,55
3.2.2.	Nadzor nad neadekvatnim učincima tužilaca	-3,21
4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	7,41
2.5.	Rad advokata	8,04
2.6.	Rad notara	9,00
4.5.	Adekvatnost naknada advokata/notara	11,14
5.4.4.	Identificiranje i sankcionisanje javnih zvaničnika koji krše zakon	12,09

INDIKATORI IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-A

Ukupan broj indikatora u Indeksu koji se dobijaju iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a je 65. VSTV je projektu MEASURE-BiH dostavio podatke za 57 indikatora koji se odnose na 2016. godinu. Podaci za preostalih 8 indikatora koji se prikupljaju ručno od strane VSTV-a sa godinom kašnjenja odnose se na 2015. godinu. Metodološki, ovo je jednak prisutop koji je korišten i u Indeksu za 2015. godinu.

Dostavljeni statistički podaci za 2016. godinu se odnose na predmete u glavnim vrstama predmeta koje prati Indeks, a koji su bili u radu u sudovima i tužilaštvima u toj godini, te na stopu uspješnosti disciplinskih postupaka. Preostalih 8 indikatora koji se prikupljaju ručno odnose se na kolektivne norme, stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka, uspješnost optužnica i izvršenja u komunalnim predmetima, a kako je spomenuto, predstavljaju rezultate ostvarene u 2015. godini.

Indeks efektivnosti pravosuđa sumarno prikazuje podatke o 378.392 predmeta procesuiranih u sudovima i tužilaštvima u 2016. godini.

DEFINICIJE PREDMETA

Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu, njihovih korespondentnih Upisnika (odnosno Vrsta i Faza u skladu sa Pravilnicima o sistemu za upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima (CMS i T-CMS)), te datuma računanja početka i završetka predmeta su dati u Prikazu 23. Ove definicije, koje dolaze direktno iz softvera poslovne inteligencije (BI), odnosno upita na CMS i T-CMS baze podataka kreiranog od strane VSTV-a su nepromijenjene u odnosu na 2015. godinu.

Prikaz 23 – Definicije naziva predmeta korištenih u Indeksu i njihovih korespondentnih Upisnika (vrsta, faza), te način definisanja datuma početka i završetka predmeta korištenih u izračunu indikatora

Institucija/nivo	Naziv predmeta u indeksu	Upisnik (vrsta, faza)	Datum početka	Datum završetka
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	K-K	Datum iniciranja predmeta bez obzira na godinu u kojoj je iniciran (samo predmeti koji su 01.01.2016. godine imali status „otvoren“)	Ako je u 2016. godini promjenio status u „zatvoren“, datum završetka je datum kada je proglašen „zatvorenim“.
	Građanski predmeti	P-P		
	Privredni predmeti	Ps-Ps		
	Upravni predmeti	U-U		
	Izvršenje u građanskim predmetima	P-I		
	Izvršenje u privrednim predmetima	Ps-Ip		
Drugostepeni sudovi	Izvršenje u komunalnim predmetima	I-Kom		Ako je ostao u statusu „otvoren“ na 31.12.2016. godine, računa se kao neriješen predmet na datum 31.12.2016. godine
	Krivični žalbeni predmeti	K-Kž		
	Građanski žalbeni predmeti	P-Gž (Parnično odjeljenje)		
	Privredni žalbeni predmeti	Ps-Pž (Privredno odjeljenje)		
Tužilaštva	Upravni žalbeni predmeti	U-Už, U-Uvp		
	Predmeti opšteg kriminala	KT, KTO, KTM, KTT		
	Predmeti korupcije	KTK		
	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	KTPO, KTF		
	Predmeti ratnih zločina	KTRZ		

TRAJANJE RIJEŠENIH PREDMETA I STAROST NERIJESNIH PREDMETA U SUDOVIMA

Pod-dimenzije 1.1. i 1.2. unutar dimenzije Efikasnost Indeksa prate prosječno vrijeme trajanja predmeta koji su riješeni u 2016. godini, te prosječnu starost predmeta koji su ostali neriješeni na kraju 2016. godine po vrstama predmeta koje prati Indeks (u danima). Prikaz 24 daje pregled ovih vrijednosti po kalendarskim godinama u njihovim stvarnim vrijednostima, linije trenda za svaku od praćenih vrsta predmeta, vrijednosti indeksnih poena svakog od indikatora (prema vrsti predmeta) na skali 0-100 za 2015. i 2016. godinu, te godišnju promjenu u indeksnim poenima.

Prikaz 24 –Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u prosječnom trajanju riješenih predmeta i starosti neriješenih predmeta u sudovima

					STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA					TREND	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2016. godinu	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
					2012	2013	2014	2015	2016				
					(Zaokružene vrijednosti)								
I.1.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta (U DANIMA)	I.1.1.	Prvostepeni sudovi	I.1.1.1. Krivični predmeti	378	375	343	314	300	↘	57,03	58,89	1,86
				I.1.1.2. Građanski predmeti	666	622	527	447	396	↘	63,06	67,25	4,19
				I.1.1.3. Privredni predmeti	582	560	530	522	461	↘	53,18	58,65	5,47
				I.1.1.4. Upravni predmeti	350	408	412	417	461	↗	46,49	40,93	-5,57
				I.1.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima	818	821	715	634	518	↘	59,58	67,00	7,42
		I.1.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima	869	909	699	585	512	↘	64,61	69,01	4,40		
		I.1.2.	Drugostepeni sudovi	I.1.2.1. Krivični žalbeni predmeti	72	76	80	75	119	↗	50,41	21,70	-28,70
				I.1.2.2. Građanski žalbeni predmeti	305	330	311	390	404	↗	38,22	35,88	-2,34
				I.1.2.3. Privredni žalbeni predmeti	327	335	289	346	412	↗	45,54	35,02	-10,52
				I.1.2.4. Upravni žalbeni predmeti	325	264	282	393	629	↗	32,36	0,00	-40,71
I.2.1.1. Krivični predmeti	569			521	516	505	506	↘	52,84	52,73	-0,11		
I.2.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta (U DANIMA)	I.2.1.	Prvostepeni sudovi	I.2.1.2. Građanski predmeti	648	532	444	401	410	↘	62,96	62,14	-0,82
				I.2.1.3. Privredni predmeti	594	541	522	464	469	↘	58,03	57,58	-0,45
				I.2.1.4. Upravni predmeti	367	335	342	387	415	↗	44,46	40,46	-4,01
				I.2.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima	798	720	677	579	552	↘	60,45	62,29	1,84
				I.2.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima	954	736	649	593	589	↘	61,95	62,19	0,25
		I.2.2.	Drugostepeni sudovi	I.2.2.1. Krivični žalbeni predmeti	109	94	137	220	265	↗	3,37	0,00	-19,81
				I.2.2.2. Građanski žalbeni predmeti	410	424	468	480	499	↗	44,75	42,51	-2,23
				I.2.2.3. Privredni žalbeni predmeti	456	470	513	571	657	↗	40,41	31,45	-8,95
				I.2.2.4. Upravni žalbeni predmeti	206	223	364	480	546	↗	9,16	0,00	-12,42

Na osnovu pregleda godišnjih promjena u Prikazu 24, evidentno je da su prvostepeni sudovi postigli pozitivne promjene u skraćivanju prosječnog vremena potrebnog za rješavanje predmeta (osim u upravnim predmetima), dok su drugostepeni sudovi uvećali prosječno vrijeme potrebno za rješavanja predmeta. Starost neriješenih predmeta na prvostepenim sudovima je ostala uglavnom nepromijenjena (osim upravnih predmeta) u odnosu na 2015. godinu, dok je na drugostepenim sudovima došlo do povećanja starosti neriješenih predmeta.

Tri indikatora koja se odnose na žalbene predmete (prosječno trajanje rješavanja upravnih žalbenih predmeta, te prosječna starost neriješenih krivičnih i upravnih žalbenih predmeta) imaju vrijednosti u 2016. godini koje su više od dva puta lošije u odnosu na prosječne vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine.

STOPE RJEŠAVANJA I BROJ NERJEŠENIH PREDMETA U SUDOVIMA

Pod-dimenzije I.3. i I.4. unutar dimenzije Efikasnost prate broj neriješenih predmeta na kraju 2016. godine i stope rješavanja (omjer riješenih i novoprimaljenih predmeta u kalendarskoj godini) u 2016. godini po vrstama predmeta koje prati Indeks. Prikaz 25 daje pregled ovih vrijednosti po kalendarskim godinama u njihovim stvarnim vrijednostima, linije trenda za svaku od praćenih vrsta predmeta, vrijednosti dodijeljenih indeksnih poena svakog od indikatora (prema vrsti predmeta) na skali 0-100 za 2015. i 2016. godinu, te godišnju promjenu za svaki u indeksnim poenima.

Prikaz 25 - Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u stopama rješavanja predmeta i broju neriješenih predmeta u sudovima

					STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA					TREND	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2016. godinu	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.				
					(Zaokružene vrijednosti)								
I.3.	Sudovi: Broj neriješenih predmeta	I.3.1.	Prvostepeni sudovi	I.3.1.1. Krivični predmeti	12.567	11.871	10.598	10.080	9.976	↘	56,84	57,29	0,45
				I.3.1.2. Građanski predmeti	44.007	38.271	34.352	32.367	29.244	↘	58,37	62,39	4,02
				I.3.1.3. Privredni predmeti	12.007	10.963	9.165	7.225	5.824	↘	66,28	72,81	6,54
				I.3.1.4. Upravni predmeti	10.447	12.488	13.535	12.710	11.285	↘	47,72	53,59	5,86
				I.3.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima	126.339	117.758	98.727	84.637	69.822	↘	62,97	69,45	6,48
		I.3.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima	23.857	21.764	19.212	16.740	14.241	↘	61,27	67,05	5,78		
		I.3.1.5.3. Izvršenje u komunalnim predmetima	1.664.328	1.709.000	1.574.517	1.574.589	/	↘	52,27	52,26	0,00		
		I.3.2.	Drugostepeni sudovi	I.3.2.1. Krivični žalbeni predmeti	866	894	1.275	1.753	1.951	↗	13,36	3,57	-9,79
				I.3.2.2. Građanski žalbeni predmeti	13.293	13.685	14.682	14.761	14.628	↗	46,85	47,33	0,48
				I.3.2.3. Privredni žalbeni predmeti	3.126	3.228	3.911	4.403	4.652	↗	35,66	32,02	-3,64
I.3.2.4. Upravni žalbeni predmeti	1.119			2.216	2.892	3.643	4.117	↗	12,25	0,83	-11,42		
I.4.1.1. Krivični predmeti	118%			%105	110%	104%	100%	↘	69,42	66,86	-2,56		
I.4.	Sudovi: Stopa rješavanja (U %)	I.4.1.	Prvostepeni sudovi	I.4.1.2. Građanski predmeti	123%	%118	113%	106%	110%	↘	71,00	73,65	2,65
				I.4.1.3. Privredni predmeti	118%	%112	125%	130%	%127	↘	86,34	84,99	-1,35
				I.4.1.4. Upravni predmeti	98%	83%	91%	108%	116%	↘	72,04	77,24	5,20
				I.4.1.5.1. Izvršenje u građanskim predmetima	103%	113%	131%	121%	122%	↘	80,69	81,63	0,93
				I.4.1.5.2. Izvršenje u privrednim predmetima	106%	114%	119%	119%	121%	↘	79,18	80,70	1,52
		I.4.2.	Drugostepeni sudovi	I.4.2.1. Krivični žalbeni predmeti	79%	88%	97%	100%	/	↘	64,37	66,62	2,24
				I.4.2.2. Građanski žalbeni predmeti	98%	99%	92%	91%	96%	↘	61,43	64,11	2,68
				I.4.2.3. Privredni žalbeni predmeti	91%	97%	93%	99%	100%	↘	66,28	67,00	0,72
				I.4.2.4. Upravni žalbeni predmeti	98%	97%	81%	86%	91%	↘	57,24	60,67	3,43
				I.4.2.4. Upravni žalbeni predmeti	114%	53%	66%	63%	75%	↘	41,91	49,99	8,09

Stopa rješavanja predmeta na prvostepenim sudovima se zadržala iznad 100%, što je rezultiralo smanjenjem broja neriješenih predmeta u prvostepenim sudovima u 2016. godini u svim vrstama predmeta koje prati Indeks. Međutim istovremeno, broj neriješenih izvršnih komunalnih predmeta je i dalje ostao visok, na nivou od oko 1,5 miliona predmeta.

Iako se primijeti određeno povećanje stope rješavanja predmeta u 2016. u odnosu na 2015. godinu, stopa rješavanja predmeta na drugostepenim sudovima je ostala na nivou ispod 100% u 2016. godini, kao što je to bio i slučaj od 2012. godine. Posljedično, broj neriješenih predmeta na drugostepenim sudovima se povećao u cijelom periodu od 2012. do 2016. godine (uz izuzetak za broj neriješenih građanskih žalbenih predmeta koji se neznatno smanjuje u 2016. godini). Broj neriješenih krivičnih i upravnih žalbenih predmeta je skoro duplo veći u odnosu na prosječne vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine.

TRAJANJE RIJEŠENIH PREDMETA, STAROST NERIJESENIH PREDMETA, STOPE RJEŠAVANJA I BROJ NERIJESENIH PREDMETA U TUŽILAŠTVIMA

Pod-dimenzije 1.5., 1.6., 1.7. i 1.8. unutar dimenzije Efikasnost prate iste indikatore za tužilaštva kao što je to slučaj za sudove u pod-dimenzijama od 1.1. do 1.4., a što uključuje: prosječno vrijeme trajanja predmeta koji su riješeni u 2016. godini, prosječnu starost predmeta koji su ostali neriješeni na kraju 2016. godine, broj neriješenih predmeta na kraju 2016. godine, te stope rješavanja (omjer riješenih i novoprimitljenih predmeta u kalendarskoj godini) u 2016. godini po vrstama predmeta koje prati Indeks.

Prikaz 26 daje pregled ovih vrijednosti po kalendarskim godinama u njihovim stvarnim vrijednostima, linije trenda za svaku od praćenih vrsta predmeta, vrijednosti dodijeljenih indeksnih poena svakog od indikatora (prema vrsti predmeta) na skali 0-100 za 2015. i 2016. godinu, te godišnju promjenu u indeksnim poenima.

Prikaz 26 - Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u prosječnom trajanju riješenih predmeta, starosti neriješenih predmeta, stopama rješavanja predmeta, te broju neriješenih predmeta u tužilaštvima

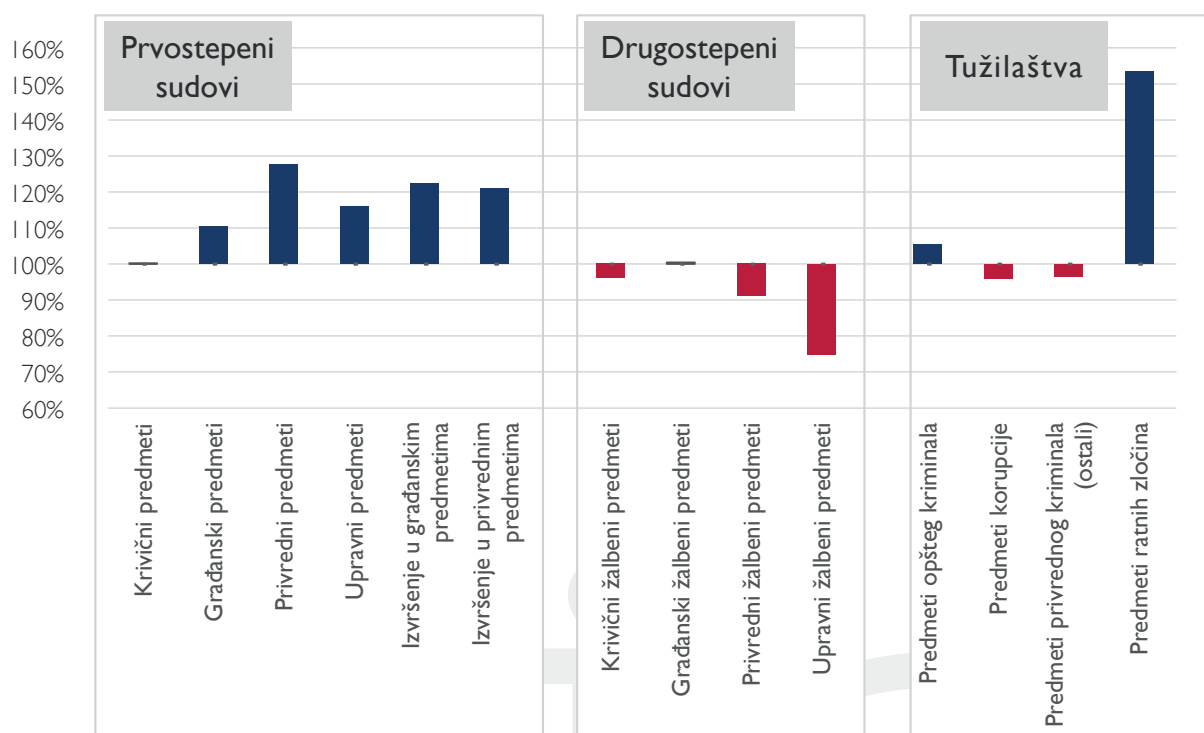
	STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA					TREND	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2016. godinu	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora		
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.						
(Zaokružene vrijednosti)											
1.5.	Tužilaštva: Trajanje riješenih predmeta (U DANIMA)	1.5.1.1.	Predmeti opšteg kriminala	366	412	371	396	250	48,26	67,31	19,04
		1.5.1.2.1.	Predmeti korupcije	1146	374	481	358	344	73,17	74,24	1,07
		1.5.1.2.2.	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	510	554	602	590	405	46,85	63,55	16,70
		1.5.1.3.	Predmeti ratnih zločina	2.116	1.555	1.330	1.449	1.358	56,55	59,27	2,73
1.6.	Tužilaštva: Starost neriješenih predmeta (U DANIMA)	1.6.1.1.	Predmeti opšteg kriminala	801	702	654	505	425	64,85	70,40	5,55
		1.6.1.2.1.	Predmeti korupcije	881	849	776	694	647	58,43	61,26	2,83
		1.6.1.2.2.	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	996	978	976	795	695	59,54	64,68	5,13
		1.6.1.3.	Predmeti ratnih zločina	1.897	1.857	1.995	2.013	2.136	47,47	44,25	-3,22
1.7.	Tužilaštva: Broj neriješenih predmeta	1.7.1.1.	Predmeti opšteg kriminala	21.702	20.749	18.517	12.352	11.042	69,61	72,83	3,22
		1.7.1.2.1.	Predmeti korupcije	501	786	907	1.005	1.051	31,29	28,14	-3,14
		1.7.1.2.2.	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	2.511	2.281	1.831	1.595	1.707	63,88	61,34	-2,54
		1.7.1.3.	Predmeti ratnih zločina	1.277	1.222	1.075	1.000	872	58,03	63,40	5,37
1.8.	Tužilaštva: Stopa rješavanja (U %)	1.8.1.1.	Predmeti opšteg kriminala	103%	104%	109%	127%	105%	84,74	70,31	-14,43
		1.8.1.2.1.	Predmeti korupcije	/	/	83%	91%	96%	60,93	63,97	3,05
		1.8.1.2.2.	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	80%	112%	128%	114%	96%	75,90	64,32	-11,58
		1.8.1.3.	Predmeti ratnih zločina	75%	116%	154%	126%	153%	84,03	100,00	18,25

Tužilaštva bilježe značajna skraćivanja prosječnog trajanja rješavanja predmeta (osim predmeta korupcije čije trajanje rješavanja se također smanjuje, ali neznatno) i starosti neriješenih predmeta (osim predmeta ratnih zločina). Stopa rješavanja predmeta u predmetima opšteg kriminala i ratnih zločina (153%) je iznad 100%, što je dovelo do daljnjeg smanjenja broja neriješenih predmeta u tužilaštvima u ovim vrstama predmeta. Stopa rješavanja od 96% u predmetima korupcije i privrednog kriminala u 2016. godini, iako relativno visoka, dovela je do povećanja broja neriješenih predmeta u tužilaštvima u ovim vrstama predmeta.

SUMARNI PRIKAZ STOPA RJEŠAVANJA U 2016. GODINI

Iz gore navedenih pojedinačnih analiza indikatora, po svojoj važnosti ističe se indikator o stopi rješavanja predmeta, obzirom na direktan uticaj ovog indikatora na povećanje ili smanjenje broja neriješenih predmeta. U Prikazu 27 dat je uporedni pregled stopa rješavanja predmeta u 2016. godini po vrstama predmeta, te prvostepenim i drugostepenim sudovima i tužilaštvima.

Prikaz 27 – Grafički prikaz stopa rješavanja predmeta u 2016. godini u sudovima i tužilaštvima

Evidentno je da su prvostepeni sudovi u 2016. godini imali više riješenih nego novoprimljenih predmeta. Međutim, drugostepeni sudovi u 2016. godini su primili više novih predmeta nego što su riješili. Tužilaštva su u dvije vrste predmeta (predmeti opšteg kriminala i predmeti ratnih zločina) imala više riješenih nego novoprimljenih predmeta, dok su u druge dvije vrste predmeta (predmeti korupcije i predmeti ostalog privrednog kriminala) imala nešto manje riješenih nego novoprimljenih predmeta.

ISPUNJENJE NORMI, POTVRDE PRVOSTEPENIH SUDSKIH ODLUKA, USPJEŠNOST OPTUŽNICA I VOĐENJA DISCIPLINSKIH POSTUPAKA

Pod-dimenzije 1.9. i 1.10. unutar dimenzije Efikasnost, pod-dimenzije 2.1. i 2.2. unutar dimenzije Kvalitet, te pod-dimenzija 3.3. unutar dimenzije Odgovornost i transparentnost prate prosječno ostvarenu kolektivnu normu sudija i tužilaca, stopu potvrđivanja prvostepnih sudskih odluka, uspješnost optužnica i vođenja disciplinskih postupaka. Nalazi su dati u Prikazu 28.

Prikaz 28 - Stvarne vrijednosti indikatora, istorijski trendovi i indeksni poeni indikatora u ispunjavanju sudskih i tužilačkih normi, potvrđivanju prvostepenih sudskih odluka, uspješnosti optužnica i vođenja disciplinskih postupaka

			STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA					TREND	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2015. godinu	Indeksni poeni indikatora (na skali 0-100) za 2016. godinu	Godišnja promjena u pojedinačnim indeksnim vrijednostima indikatora	
			2012.	2013.	2014.	2015.	2016.					
									(Zaokružene vrijednosti)			
1.9.	Kolektivna norma – sudije (U %)	1.9.1.	Stopa ispunjenosti kolektivne norme	133%	122%	126%	123%	/		84,00	81,95	-2,05
1.10.	Kolektivna norma – tužioci (U %)	1.10.1.	Stopa ispunjenosti kolektivne norme	/	120%	99%	105%	/		66,00	70,04	4,04
2.1.	Stopa potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka (U %)	2.1.1.	Krivični predmeti (Kz/K)	90%	96%	87%	85%	/		86,78	85,00	-1,78
		2.1.2.	Građanski predmeti (Gz/P)	88%	96%	89%	88%	/		88,57	88,00	-0,57
		2.1.3.	Privredni predmeti (Pz/Ps)	86%	97%	89%	87%	/		88,89	87,00	-1,89
2.2.	Uspješnost optužnica (U %)	2.2.1.	Stopa osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj podignutih optužnica	/	92%	91%	93%	/		60,67	62,00	1,33
3.3.	Disciplinski postupci (U %)	3.3.1.	Stopa proglašen odgovornim u odnosu na broj pokrenutih disciplinskih postupka	110%	94%	94%	80%	91%		53,33	60,60	7,27

Prosječna stopa ispunjenosti kolektivne norme sudija u 2015. godini bila je nešto niža u odnosu na godinu ranije, ali je i dalje ostala daleko iznad 100%. Stopa ispunjenosti kolektivne norme tužilaca u 2015. godini zabilježila je poboljšanje u odnosu na 2014. godinu i prešla nivo od 100%.

Stope potvrđivanja prvostepenih sudskih odluka i uspješnosti optužnica u 2015. godini uglavnom su ostale na istom nivou kao u prethodnoj godini. Došlo je do značajnog povećanja stope uspješnosti vođenja disciplinskih postupaka u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu.

DODATNI PODACI: PRILIV PREDMETA U PERIODU 2012. – 2016. GODINA

Kao što je već navedeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na dodatne podatke o percepciji javnosti, pored indikatora koji se direktno koriste u izračunu Indeksa efektivnosti pravosuđa, projekat MEASURE-BiH također prikuplja i dodatne podatke gdje je to moguće, a u svrhu dobijanja što potpunije slike o funkcionisanju bh. pravosuđa. U okviru statističkih administrativnih podataka VSTV-a dodatno se prate podaci o broju novoprimitljenih predmeta (priliv) i broju riješenih predmeta u svakoj kalendarskoj godini. Ovo je pokazano u Prikazu 29 koji daje istorijski pregled priliva predmeta u periodu od 2012. do 2016. godine sa njihovim linijama trenda po vrstama predmeta i sumarno po nivoima pravosudnih instanci.

Prikaz 29 – Grafički prikaz trendova priliva novih predmeta po vrstama predmeta i ukupno po instancama

		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Linija trenda 2012 - 2016	
							Pojedinačno po vrstama predmeta	Ukupno za sve vrste predmeta
Prvostepeni sudovi	Krivični predmeti	14.853	13.960	12.772	12.562	12.174		
	Građanski predmeti	32.441	31.909	31.070	30.556	28.069		
	Privredni predmeti	9.016	8.761	7.195	6.575	5.017		
	Upravni predmeti	10.118	12.089	11.751	10.233	8.664		
	Izvršenje u građanskim predmetima	62.382	67.098	61.597	66.972	61.802		
	Izvršenje u privrednim predmetima	13.967	14.691	13.205	13.170	11.636		
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni predmeti	4.492	4.702	4.850	5.326	5.328		
	Građanski žalbeni predmeti	14.065	14.606	14.782	13.574	12.825		
	Privredni žalbeni predmeti	3.333	3.270	3.649	3.479	3.011		
	Upravni žalbeni predmeti	1.422	2.346	2.001	2.022	1.927		
Tužilaštva	Predmeti opšteg kriminala	25.975	25.077	24.339	22.741	21.822		
	Predmeti korupcije	168	302	729	1.138	1.213		
	Predmeti privrednog kriminala (ostali)	1.506	1.893	1.585	1.704	1.904		
	Predmeti ratnih zločina	563	337	272	288	234		

U svim vrstama predmeta koje prati Indeks, osim predmeta korupcije i privrednog kriminala u tužilaštvima, te krivičnim i upravnim žalbenim predmetima na drugostepenim sudovima, preovladava opadajući trend u periodu od 2012. do 2016. godine. U 2016. godini, smanjen je priliv novih predmeta u odnosu na 2015. godinu u svim vrstama predmeta, osim u predmetima korupcije i privrednog kriminala u tužilaštvima, dok je broj krivičnih žalbenih predmeta ostao na istom nivou kao u 2015. godini.

DODATNI PODACI: RESURSI U PERIODU 2012. – 2016. GODINA

Projekat MEASURE-BiH također prikuplja i dodatne podatke o budžetskim sredstvima i ljudskim resursima dostupnim sudovima i tužilaštvima, kako je dato u Prikazu 30.

Prikaz 30 – Resursi na raspolaganju sudovima i tužilaštvima u periodu od 2012. do 2016. godine

	2012	2013	2014	2015	2016
Odobreni budžeti sudova (KM)	164.758.906	171.675.077	174.106.409	177.356.025	178.529.382
Odobreni budžeti tužilaštava (KM)	41.639.785	43.283.933	46.852.298	48.843.040	49.811.044
Ukupni broj sudija	1.073	1.098	1.102	1.088	1.108
Ukupni broj tužilaštava	310	328	360	365	380
Broj nesudačkog osoblja	3.098	3.239	3.352	3.420	3.253
Broj netužilačkog osoblja	665	687	668	744	803

Gledajući istorijske podatke od 2012. do 2016. godine postoji pretežni uzlazni trend, kako u budžetima tako i ljudskim resursima na raspolaganju sudovima i tužilaštvima, osim u broju sudija koji uglavnom varira oko svog prosječnog nivoa.

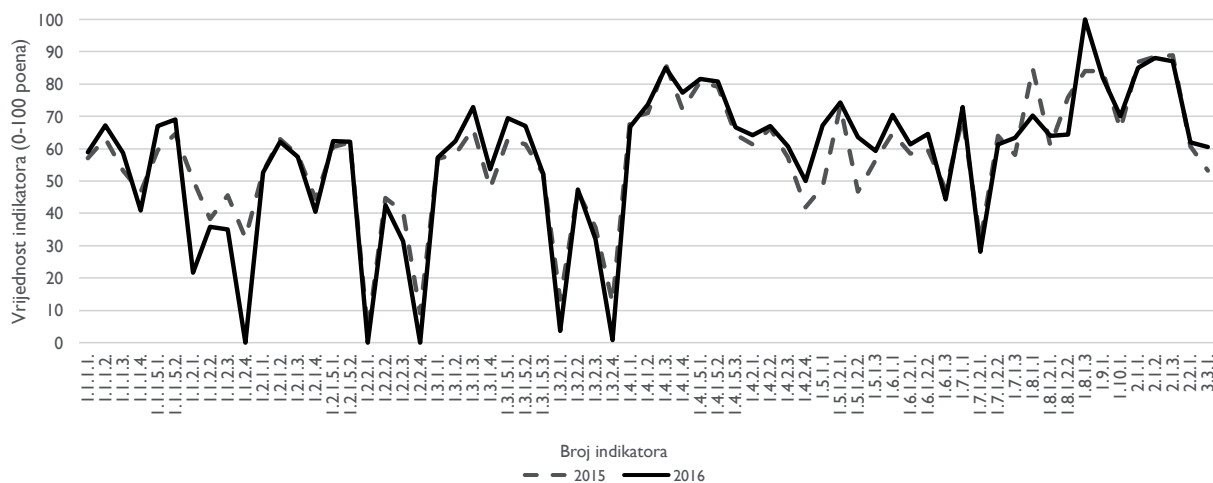
U pogledu budžeta i ljudskih resursa na raspolaganju sudovima i tužilaštvima u 2016. u odnosu na 2015. godinu došlo je do neznatnih promjena. Povećan je budžet sudova za 1%, budžet tužilaštava za 2%, broj sudija za 2%, broj tužilaca za 4%, te broj netužilačkog osoblja za 8%. Broj nesudačkog osoblja je smanjen za 5%.

POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI INDIKATORA IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-A

Statistički podaci VSTV-a dati u Prikazima 24, 25, 26 i 28 predstavljeni su grafički u Prikazu 31, pri čemu vertikalna osa predstavlja vrijednost indikatora (na skali 0-100 indeksnih poena za svaki indikator), a horizontalna osa pojedinačne indikatore (odnosno broj indikatora iz tabela u Prikazima 24, 25, 26 i 28). Vrijednosti indeksnih poena indikatora za 2015. godinu su predstavljene isprekidanom sivom linijom, dok su vrijednosti za 2016. godinu predstavljene punom crnom linijom.

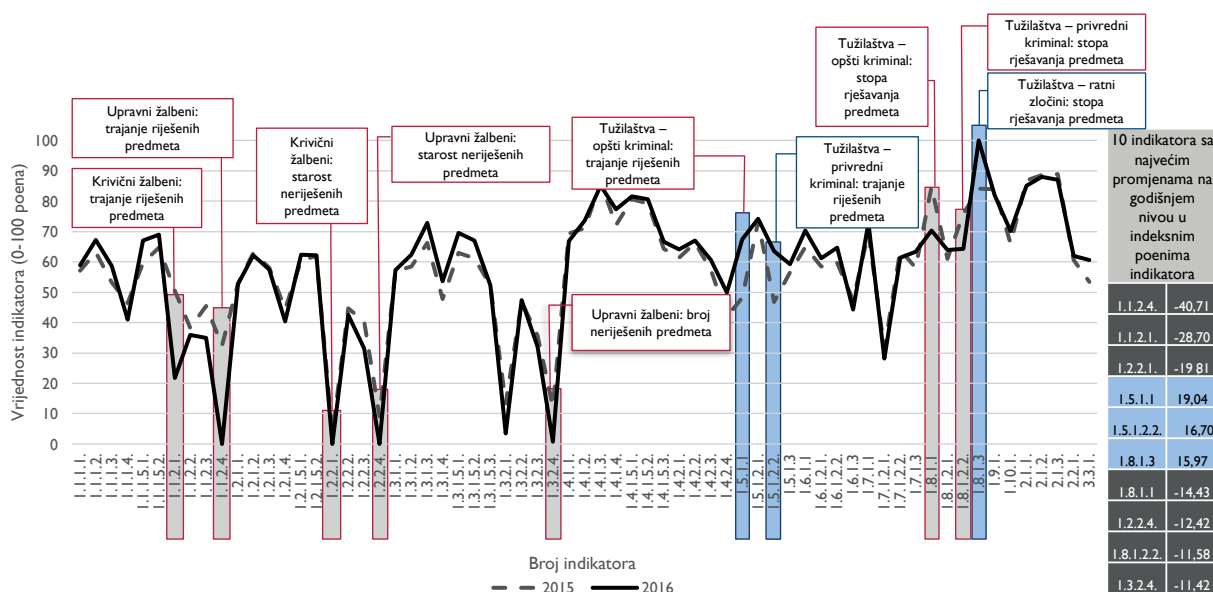
Prikaz 31 – Grafički prikaz pojedinačnih indikatora iz statističkih podataka VSTV-a

Vrijednosti indikatora za 2016. godinu u većini slučajeva ne odstupaju previše od vrijednosti iz 2015. godine, te da su u nekim slučajevima iznad vrijednosti iz 2015. godine, a u nekim slučajevima ispod te vrijednosti. Kako je dato u Prikazu 32 najveće negativne promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2016. u odnosu na 2015. godinu (pokazano sivom bojom) su u indikatorima o prosječnom trajanju riješenih krivičnih i upravnih žalbenih predmeta, starosti krivičnih i upravnih žalbenih predmeta, te na nivou tužilaštava u stopama rješavanja u predmetima opšteg i privrednog kriminala.

Najveće pozitivne promjene vrijednosti indikatora iz statističkih podataka VSTV-a u 2016. u odnosu na 2015. godinu (pokazano plavom bojom) su u indikatorima tužilaštava o prosječnom trajanju rješavanja predmeta opšteg i privrednog kriminala, te stopi rješavanja predmeta ratnih zločina.

Prikaz 32 – Grafički prikaz najvećih promjena u indikatorima iz statističkih podataka VSTV-a u 2016. u odnosu na 2015. godinu

U krivičnim i upravnim žalbenim predmetima za tri indikatora zabilježene su vrijednosti koje su više od dva puta lošije u odnosu na prosječne vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine, dok su za dodatna dva indikatora zabilježene vrijednosti koje su skoro dosegle dvostruko lošije vrijednosti od njihovog prosjeka u istom periodu. S druge strane, u slučaju jednog indikatora tužilaštava stopa rješavanja (u predmetima ratnog zločina) prevazišla je 150%, čime je prekoračena maksimalna moguća indeksna vrijednost od 100 poena.

Nivo godišnjih promjena indikatora na sumarnom nivou 0, 2 i 5 procentnih poena dat je u Prikazu 33.

Prikaz 33 - Pregled promjena indikatora iz statističkih podataka VSTV-a na nivou 0, 2 i 5 procentnih poena

	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 0 procentnih poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 2 procentna poena	Broj indikatora sa godišnjom promjenom vrijednosti do +/- 5 procentnih poena
>	37	27	15
<>	0	18	40
<	28	20	10
Ukupno	65	65	65

UKUPNE VRIJEDNOSTI ZA INDIKATORE IZ STATISTIČKIH PODATAKA VSTV-A

Maksimalni broj mogućih indeksnih poena iz indikatora iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a u ukupnoj vrijednosti Indeksa iznosi 32,98 poena (što bi predstavljalo dvostruko bolje vrijednosti indikatora izraženih u danima i količinama od njihovih prosječnih vrijednosti u periodu od 2012. do 2014. godine, odnosno nivo od 150% stvarnih vrijednosti indikatora izraženih u stopama). U 2015. godini broj indeksnih poena iz indikatora iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a iznosio je 21,41 poen, odnosno 64,93% od maksimalno mogućih poena. U 2016. godini broj indeksnih poena iz indikatora iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a u ukupnoj vrijednosti Indeksa iznosi 21,60 poena, odnosno 65,48% od maksimalno mogućih poena, što predstavlja godišnje poboljšanje za 0,9% (te doprinosi godišnjoj promjeni ukupne vrijednosti Indeksa za +0,2 indeksna poena). Ovo je dato u Prikazu 34.

Prikaz 34 - Ukupne vrijednosti za indikatore iz statističkih administrativnih podataka VSTV-a za 2016. godinu

Maksimalnavrijednost iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	100,00% (32,98 od ukupno 100 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2015. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	64,93% (21,41 poena u ukupnom Indeksu)
Ukupna vrijednost u 2016. godini iz indikatora iz statističkih podataka VSTV-a	65,48% (21,60 poena u ukupnom Indeksu)
Godišnja promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu	+0,9% (+0,2 ukupnih indeksnih poena)

REZIME OPAŽANJA NA TEMELJU INDIKATORA IZ STATISTIČKIH ADMINISTRATIVNIH PODATAKA VSTV-A

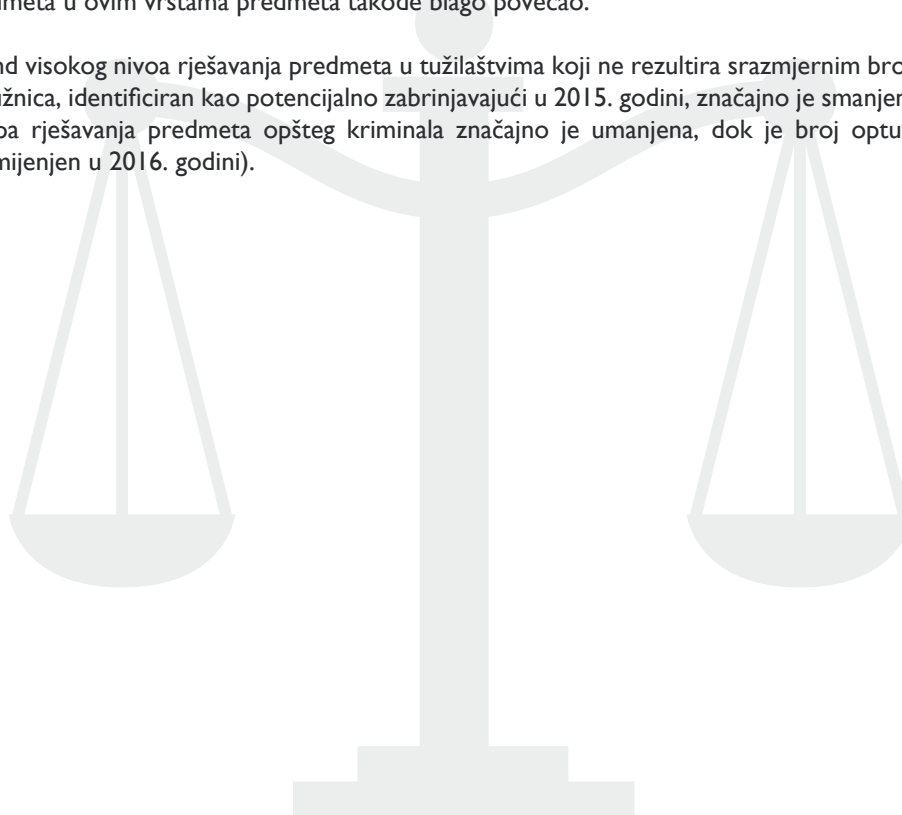
Generalno, bh. pravosuđe je održalo nivo efikasnosti iznad prosječnog nivoa za period 2012.–2014. godina, a u 2016. godini u prosjeku je ostalo na nivou rezultata iz 2015. godine. Ljudski i finansijski resursi na raspolaganju pravosuđu nisu se značajno mijenjali.

Sudovi

1. Prvostepni sudovi su u 2016. nastavili sa skraćivanjem prosječnog vremena za rješavanje predmeta i smanjenjem broja neriješenih predmeta, uz očuvanje stope rješavanja predmeta iznad 100% i smanjenje broja neriješenih predmeta. Priliv predmeta je bio smanjen.
2. Nasuprot prvostepenim sudovima, drugostepeni sudovi su i u 2016. nastavili sa pogoršanjem u prosječnom vremenu rješavanja predmeta, starosti neriješenih predmeta i broju neriješenih predmeta, uz stopu rješavanja predmeta ispod 100%. Priliv predmeta (osim u slučaju krivičnih žalbi koji je ostao isti) je bio smanjen.
3. Posebnu pažnju treba posvetiti žalbenim predmetima koji bilježe pogoršanje u skoro svim kategorijama osim u stopi rješavanja (koja je i dalje nedovoljna da spriječi povećanje broja neriješenih predmeta).

Tužilaštva

1. Tužilaštva su ostvarila značajna smanjenja prosječnog vremena za rješavanje predmeta i prosječne starosti neriješenih predmeta. Broj neriješenih predmeta i priliv predmeta su neznatno smanjeni za predmete opšteg kriminala i ratnih zločina u 2016. godini. Broj neriješenih predmeta za predmete korupcije i privrednog kriminala se blago povećao (gdje je stopa rješavanja bila 96%), dok se priliv novih predmeta u ovim vrstama predmeta takođe blago povećao.
2. Trend visokog nivoa rješavanja predmeta u tužilaštvima koji ne rezultira srazmjernim brojem podignutih optužnica, identificiran kao potencijalno zabrinjavajući u 2015. godini, značajno je smanjen u 2016. godini (stopa rješavanja predmeta opšteg kriminala značajno je umanjena, dok je broj optužnica neznatno promijenjen u 2016. godini).

REZIME UKUPNIH NALAZA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU

Rezime ukupnih nalaza Indeksa za 2016. godinu:

1. Vrijednost Indeksa porasla je za 2,37 indeksnih poena u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu. Ovo implicira da je u 2016. godini došlo do poboljšanja efektivnosti pravosuđa u BiH od oko 4,4% u odnosu na 2015. godinu.
2. I ove godine je potvrđeno da mediji kreiraju percepciju javnosti o pravosuđu dok većina građana nema lično iskustvo u radu pravosuđa. Primjetno je da građani imaju negativne percepcije i u oblastima koje nisu predmet medijskog praćenja (pristup ročištima, predmetima, statistikama i izvještajima, itd.). Značajno je da iako nije došlo do promjene strukture izvora informacija za javnost, niti promjene u percepciji nivoa objektivnosti medija u odabiru i prezentiranju sudskih predmeta i istraga, percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa se poboljšala za 7% u odnosu na 2015. godinu. Međutim i pored ovih poboljšanja, percepcija javnosti o efektivnosti pravosuđa je i dalje je loša na nivou 34,5% od ukupnih 100% što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih građana po svim postavljenim pitanjima.
3. Nivo odziva na Anketu za sudije i tužioce je bio značajno veći (52%) nego u prethodnim anketama provedenim u bh. pravosuđu. U 2016. godini, na osnovu odgovora na Anketu, sudije i tužiocci su ocijenili da je došlo do napretka u praćenju radnih učinaka sudija i tužilaca; pokretanju, pravičnosti i objektivnosti disciplinskih postupaka; te sposobnosti pravosudnog sistema u borbi protiv korupcije. Ukupno u Indeksu za 2016. godinu, percepcija sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa BiH se poboljšala za 6,5% u odnosu na 2015. godinu. Percepcija sudija i tužilaca o efektivnosti pravosuđa u BiH je skoro dvostruko bolja od percepcije javnosti na nivou 61,4% od ukupno 100% što bi predstavljalo maksimalni nivo zadovoljstva svih sudija i tužilaca po svim postavljenim pitanjima
4. U 2016. godini nije došlo do značajnije konvergencije percepcija javnosti i nosilaca pravosudnih funkcija. Još uvijek postoje značajne razlike između percepcija ove dvije grupe, a sličnosti i razlike po različitim pitanjima ostale su uglavnom nepromijenjene u odnosu na 2015. godinu
5. U okviru statističkih administrativnih podataka VSTV-a o postupanju u glavnim vrstama predmeta u sudovima i tužilaštvima u BiH ukupno gledajući došlo je do neznatnog poboljšanja od 0,9% u 2016. u odnosu na 2015. godinu.
6. U prosjeku je nivo efikasnosti na prvostepenim sudovima i tužilaštvima zadovoljavajući u odnosu na vrijednosti iz 2015. godine. Uprkos tome, određeni negativni trendovi na nivou drugostepenih sudova ukazuju na potrebu da se dalje istraže, te donesu učinkovite korektivne mjere.
7. Pravosudne instance na svim nivoima u BiH trebaju nastaviti sa naporima u pogledu skraćivanja prosječnog vremena rješavanja predmeta i starosti neriješenih predmeta, te smanjenja broja neriješenih predmeta. Posebno, sudovi i tužilaštva trebaju iskoristiti generalni trend smanjenja priliva predmeta kako bi poboljšali vrijednosti indikatora u svim segmentima efikasnosti.

Vrijednost Indeksa i promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu dat je u Prikazu 35.

Prikaz 35 – Sumarni pregled vrijednosti Indeksa i promjena u 2016. u odnosu na 2015. godinu

	Indeks ukupno (146 indikatora)	Indikatori percepcije javnosti (32 indikatora)	Indikatori percepcije tužilaca (49 indikatora)	Indikatori iz statističkih podataka VSTV-a (65 indikatora)
Maksimum indeksnih poena	100,00	22,25 (100,00%)	44,77 (100,00%)	32,98 (100,00%)
Indeks za 2015	54,41	7,17 (32,21%)	25,83 (57,69%)	21,41 (64,93%)
Indeks za 2016	56,78	7,67 (34,48%)	27,51 (61,45%)	21,60 (65,48%)
Godišnja promjena u 2016. odnosu na 2015. godinu	+2,37 (+4,4%)	+0,50 (+7,0%)	+1,68 (+6,5%)	+0,18 (+0,9%)

ANEKS I: MATRICA INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA BIH ZA 2016. GODINU

Sveobuhvatna tabela Indeksa efektivnosti pravosuđa za 2016. godinu se nalazi na zadnjoj korici ovog Izvještaja.

ANEKS II: UPITNIK O PERCEPCIJI JAVNOSTI ZA 2016. GODINU

P2. Koliko ste bili zadovoljni svakom od navedenih usluga javnog sektora u PROTEKLJIH 12 MJESECI?

	Potpuno zadovoljan/na	Uglavnom zadovoljan/na	Donekle zadovoljan/na	Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na	Donekle nezadovoljan/na	Uglavnom nezadovoljan/na	Potpuno nezadovoljan/na	Nisam koristio/la navedenu uslugu u periodu od 12 mjeseci	Ova usluga mi nije dostupna
P2dd. Administrativnim uslugama sudstva ili tužilaštva	1	2	3	4	5	6	7	8	9

P12. Da li ste Vi lično, da biste imali bolji tretman, ikada morali dati novac, poklone, pružiti neku uslugu i sl. bilo kojem od sljedećih lica?

	Da	Ne	(Ne čitati!) Ne zna
P5_12. Sudiji/tužiocu	1	2	3

P13. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije? Molimo Vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7 gdje 1 označava „Nimalo korumpiran“, a 7 označava „Izuzetno korumpiran“.

1	2	3	4	5	6	7
Nimalo korumpiran			Izuzetno korumpiran			

P14. U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama.

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	Uopšte se ne slažem	(Ne čitati!) Ne zna/ Odbija odgovoriti
P14a. Sudijama se može vjerovati da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	1	2	3	4	5	6	7	8
P14b. Tužiocima se može vjerovati da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	1	2	3	4	5	6	7	8
P14c. Sudije ne uzimaju mito	1	2	3	4	5	6	7	8
P14d. Tužiocu ne uzimaju mito	1	2	3	4	5	6	7	8
P14e. Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije	1	2	3	4	5	6	7	8
P14f. Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni	1	2	3	4	5	6	7	8
P14g. Loš rad sudija se sankcioniše	1	2	3	4	5	6	7	8
P14h. Dobar rad tužilaca se nagrađuje	1	2	3	4	5	6	7	8

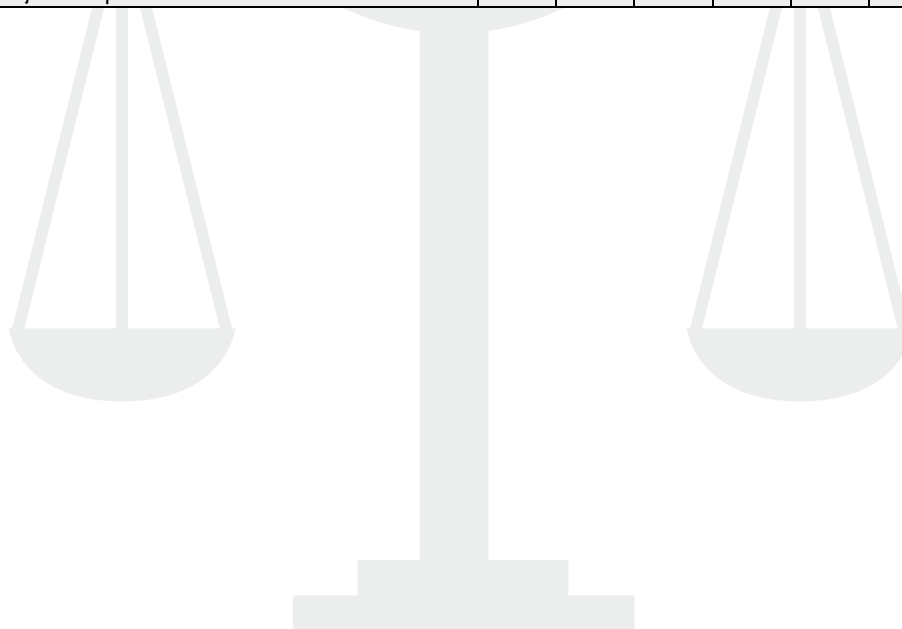
P18. Na skali od 1 do 7, gdje '1' predstavlja 'Izuzetno loše', a '7' predstavlja 'Izvršno', kojom ocjenom biste ocijenili rad:

1	2	3	4	5	6	7
izuzetno loše						izvršno

	Izuzetno loše	2	3	4	5	6	Izvršno
P18a. Sudija/sudova	1	2	3	4	5	6	7
P18b. Tužilaca/tužilaštva	1	2	3	4	5	6	7
P18c. Advokata	1	2	3	4	5	6	7
P18d. Notara	1	2	3	4	5	6	7

P19. Koliko često je po Vašem mišljenju građanima dozvoljeno da:

	Nikad	Rijetko	Ponekad	Često	Uvijek	(Ne čitati!) Ne zna /Odbija odgovoriti
P19a. Izvrše uvid u svoj sudski predmet, ukoliko to žele	1	2	3	4	5	6
P19b. Prisustvuju bilo kojem suđenju u koje ih interesuje, ukoliko to žele	1	2	3	4	5	6
P19c. Pregledaju presudu koja ih interesuje, ako to žele	1	2	3	4	5	6
P19d. Pristupe izvještajima/statistikama o radu sudova, ukoliko to žele	1	2	3	4	5	6
P19e. Potpuno i pravovremeno pristupe, lično ili putem branioca, svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice u predmetima u kojima su optuženi	1	2	3	4	5	6

P20. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete (plaćanje vode, struje, grijanja...), povećava u sudovima u BiH?

1. Da	1
2. Ne	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

P21. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete (plaćanje vode, struje, grijanja...), povećava u tužilaštvima u BiH?

1. Da	1
2. Ne	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

P22. Da li se slažete da su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na njihovim sposobnostima/kompetentnosti?

1. U potpunosti se slažem	1
2. Slažem se	2
3. Donekle se slažem	3
4. Niti se slažem niti se ne slažem	4
5. Donekle se ne slažem	5
6. Ne slažem se	6
7. Uopšte se ne slažem	7
8. (Ne čitati!) Ne zna/ Odbija odgovoriti	8

P23. Prema Vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?

1. Nikad	1
2. Rijetko	2
3. Ponekad	3
4. Često	4
5. Uvijek	5
6. (Ne čitati!) Ne znam	6

P24. Prema Vašem mišljenju, sudske takse/naknade su?

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne znam	4

P25. Šta je bliže Vašem mišljenju:

1. Sudovi odlučuju o predmetima u razumnim vremenskim rokovima	1
2. Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

P26. Šta je bliže Vašem mišljenju:

1. Tužilaštva odlučuju o predmetima u razumnim vremenskim rokovima	1
2. Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo	2
3. (Ne čitati!) Ne zna	3

P27. Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?

1. Nikad	1
2. Rijetko	2
3. Ponekad	3
4. Često	4
5. Uvijek	5
6. (Ne čitati!) Ne znam	6

P28. Prema Vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su?

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne znam	4

P29. Prema Vašem mišljenju, naknade advokata i notara su?

1. Niske	1
2. Adekvatne	2
3. Visoke	3
4. (Ne čitati!) Ne znam	4

P30. Da li ste ikada bili uključeni u neki sudski spor, osim komunalnih slučajeva, u protekle tri godine?

1. Da	1
2. Ne	2

P31. U koliko sudskih sporova ste bili uključeni u protekle tri godine?

1. Samo jedan slučaj	1
2. Dva ili više slučajeva na istom sudu	2
3. Dva ili više slučajeva na različitim sudovima	3

P32. Vaš glavni izvor informacija o BH pravosuđu, sporovima i akterima je:

1. Lično iskustvo iz vlastitih interakcija sa sudom	1
2. Iskustvo članova moje porodice	2
3. Iskustvo prijatelja/kolega	3
4. Mediji	4
5. Usljed profesionalne interakcije sa sudovima	5
6. Zvanične informacije o pravosudnim institucijama (VSTV, sudovi i tužilaštva)	6

P34. Sljedeća dva pitanja se odnose na Vaše povjerenje u vladavinu prava. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom: „Sudovi tretiraju podjednako sve ljude bez obzira na njihove prihode, nacionalno ili socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, religiju, rasu, spol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju ili invaliditet“?

1. U potpunosti se slažem	1
2. Slažem se	2
3. Donekle se slažem	3
4. Niti se slažem niti se ne slažem	4
5. Donekle se ne slažem	5

- 6. Ne slažem se 6
  - 7. Uopšte se ne slažem 7
  - 8. **(Ne čitati!)** Ne zna/Odbija odgovoriti 8
-

P35. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom: „Sudije mogu da donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja vlade, političara, međunarodne zajednice ili drugih interesnih grupa i pojedinaca“?

- 1. U potpunosti se slažem 1
- 2. Slažem se 2
- 3. Donekle se slažem 3
- 4. Niti se slažem niti se ne slažem 4
- 5. Donekle se ne slažem 5
- 6. Ne slažem se 6
- 7. Uopšte se ne slažem 7
- 8. **(Ne čitati!)** Ne zna/Odbija odgovoriti 8

ANEKS III: UPITNIK O PERCEPCIJI SUDIJA I TUŽILACA ZA 2016. GODINU

Anketa za sudije i tužioce u BiH za 2016. godinu

1. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete (plaćanje vode, struje, grijanja...), povećava u sudovima u BiH?

- Da
- Ne
- Ne znam

2. Da li mislite da se broj neriješenih predmeta povećava u tužilaštvima u BiH?

- Da
- Ne
- Ne znam

3. Šta je bliže Vašem mišljenju?

- Sudovi odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima
- Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo
- Ne znam

4. Šta je bliže Vašem mišljenju

- Tužilaštva odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima
- Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo
- Ne znam

5. Na skali od 1 do 7, gdje '1' predstavlja 'izuzetno loše', a '7' predstavlja 'izvrsno', kojom ocjenom biste ocijenili rad:

	1	2	3	4	5	6	7
Sudija/ Sudova	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužilaca/ Tužilaštava	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Advokata	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Notara	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada sudija zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada tužilaca zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
uočavanje loših učinaka rada sudije uobičajeno rezultira poduzimanjem adekvatne mjere ili sankcije	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uočavanje vrlo dobrih učinaka rada tužioca uobičajeno rezultira adekvatnom nagradom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. U kojoj mjeri se slažete da:

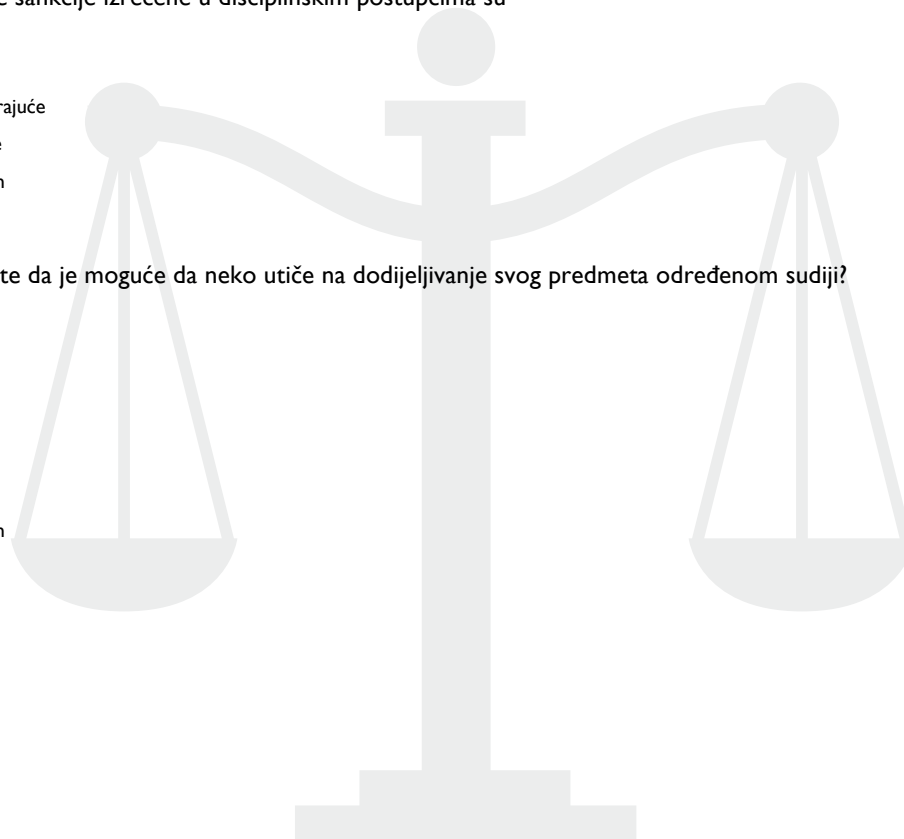
	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
se disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca pokreću u svim slučajevima propisanim zakonom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
su disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca, kada se pokrenu, pravični i objektivni?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su

- Preblage
- Odgovarajuće
- Preoštre
- Ne znam

10. Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

I 1. Po Vašem mišljenju:

	Nikad	Rijetko	Ponekad	Često	Uvijek	Ne znam
Pristup sudskim predmetima je u potpunosti i pravovremeno dozvoljen strankama i njihovim pravnim zastupnicima	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Javnosti je dopušteno prisustvovanje javnim sudskim suđenjima	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Javnost ima pristup pravosnažnim presudama (u izvornoj formi, nakon uklanjanja ličnih podataka ili u nekoj drugoj formi)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pristup svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice optuženom i braniocu je potpun i pravovremen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Da li Vi imate pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilaštava koji Vas interesuju	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I 2. Prema Vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

I 4. Prema Vašem mišljenju, sudske takse/naknade su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

I 7. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
sudije i tužioci zloupotrebljavaju svoje pravo na odsustvovanje sa radnog mjesta?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
sudije i tužioci postupaju u skladu sa Etičkim kodeksom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
se imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije vrše efikasno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Da li se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na njihovim sposobnostima/kompetentnosti?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
sudije i tužioci imaju adekvatnu obuku/edukaciju na godišnjoj osnovi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

22. Po Vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

23. Po Vašem mišljenju, naknade advokata i notara su:

- Niske
- Adekvatne
- Visoke
- Ne znam

24. Da li se plate sudijama/tužiocima isplaćuju na vrijeme?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

25. Da li se naknade/tršokovi branilaca po službenoj dužnosti isplaćuju na vrijeme?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

26. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
je trenutno zaposleno pomoćno/administrativno osoblje u sudovima/tužilaštvima kompetentno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
su budžeti obezbijedeni sudovima/tužilaštvima dovoljni?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
su sudovi/tužilaštva locirani u adekvatnim zgradama/radnim prostorijama i da imaju dovoljno prostora za svoj rad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
sudovi/tužilaštva imaju potrebnu IT opremu i podršku?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
sudovi i tužilaštva imaju adekvatne procedure i resurse da se nose sa značajnim i iznenadnim promjenama u prilivu predmeta, ako do njih dođe?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
su kriteriji za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca objektivni, adekvatni i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
su profesionalni imunitet i doživotnost imenovanja za sudije i tužioce adekvatno propisani u zakonima i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33. Da li je lična sigurnost sudija i tužilaca, te njihovih bliskih članova porodice osigurana kada je to potrebno?

- Nikad
- Rijetko
- Ponekad
- Često
- Uvijek
- Ne znam

34. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije?

	1	2	3	4	5	6	7
Molimo Vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7, gdje 1 označava "nimalo korumpiran", a 7 označava "izuzetno korumpiran".	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

35. U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sudije mogu da donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja vlade, političara, međunarodne zajednice, ili drugih interesnih grupa i pojedinaca	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sudijama se može vjerovati da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužiocima se može vjerovati da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sudije ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tužiocima ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

36. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom tvrdnjom:

	U potpunosti se slažem	Uglavnom se slažem	Djelomično se slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Djelomično se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopšte se ne slažem	Ne znam
Sudovi tretiraju podjednako sve ljude bez obzira na njihove prihode, nacionalno ili socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, religiju, rasu, spol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju ili invaliditet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU
I EVALUACIJI (MEASURE-BiH)**

Fra Anđela Zvizdovića 1
UNITIC Toranj B, 21. sprat
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 941 676
contacts@measurebih.com
www.measurebih.com

Indeks efektivnosti pravosuđa BiH

Main data table with columns for indicators, years (2012-2016), and scores. Includes sub-sections for 'E F I K A S N O S T', 'K V A L I T E T', 'O D G O V O R N O S T', 'T R A N S P A R E N T N O S T', 'K A P A C I T E T', and 'N E Z A V I S N O S T I P R I S T R A N S P A R E N T N O S T'. Each row represents a specific indicator with its description, methodology, and corresponding scores for each year.

1. Ova nova indikatora koji se odnose na percepciju javnosti o efikasnosti sudstva dodani su u indeks za 2014. godinu, na temelju rezultata VJVA... 2. U indeksu su uvršteni dodatni pod-indikator (1.6) promatranje za sudstvo... 3. Novi indikator o percepciji javnosti... 4. U indeksu su promijenjena... 5. U indeksu su promijenjena...

Ukupno INDEKS (poeni na skali 0-100): 54,41 56,78